

पौने २८ करोडको ठेक्कामा पाँच लाख बजेट ?

विकास अग्रवाल रौतहट । पुल निर्माणका लागि सरकारले पाँच लाख रुपैयाँ विनोजन गरेको सुन्दा अच्यम लाग्न सक्ता तर, वास्तविकता यही हो । सदरमुकाम गौर र ईशानाथ नगरपालिकाबीच पर्ने लालबकैया पुल निर्माणका लागि अर्थ मन्त्रालयले पाँच लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेपछि निर्माण व्यवसायी अन्योलमा परेका छन् । सदरमुकाम गौर नगरपालिका-४ टिकुलियास्थित लालबकैया नदीमा पुल निर्माणका लागि गरिएको दोस्रोपटकको सूचनामा करिब २८ करोडको लागतमा ठेक्का सकार गरे पनि मन्त्रालयले हाललाई पाँच लाख रुपैयाँ मात्र विनियोजन गरेपछि निर्माण व्यवसायी र स्थानीय बासिन्दा अन्योलमा परेका हुन् । पप्पु कन्स्ट्रक्सनले ९ वर्षअघि ठेक्का सकार गरी समयमै सम्पन्न गर्न नसक्दा ठेक्का तोडेर सडक विभागले पुनः ठेक्का लगाउँदा हाललाई पाँचलाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छ । नदी वारि गौर र पारि ईशानाथ नगरपालिका जोड्ने उद्देश्यले निर्माण सुरु गरिएको पुल समयमा नबन्दा हजारौँ स्थानीय सास्ती भोगिरहेका छन् । सरकार र ठेकेदारको लापरवाहीका कारण समयमा पुल नबन्दा ईशानाथ नगरपालिकाका स्थानीयलाई सदरमुकाम आवतजावत गर्न वर्षायाममा डुंगा चढ्नुको विकल्प छैन । तत्कालीन प्रधानमन्त्री सुशील कोइरालाले शिलान्यास गरेको पुल निर्माणको जिम्मा पप्पु कन्स्ट्रक्सनले सकार गरे पनि ठेक्का पाएको ९ वर्षमा पनि काम नसक्दा सम्बन्धित निकायले पप्पु कन्स्ट्रक्सनको ठेक्का तोडेर नयाँ ठेक्का गरेको तर स्रोत सुनिश्चिता अहिलेसम्म नहुँदा काम सुरु भएको छैन । लालबकैया नदी पारि पर्ने बन्जाराहा, औरैया, मडिया, डुमरिया, जोकहालगायतका स्थानबाट सदरमुकाम गौर आउन जान स्थानीयलाई सहज होस् भनेर पुल निर्माण प्रक्रिया अगाडि बढाइएको हो । विसं २०७९ असारमा वीरगंजस्थित पप्पु कन्स्ट्रक्सनले करिब १६ करोड ८६ लाख २७ हजार १ सय ५० रुपैयाँमा सकार गरेको पुल निर्माणको काम समयमा सम्पन्न नगर्दा सर्वसाधारणलाई आवतजावतमा सास्ती भोग्नु परेको छ । पप्पु कन्स्ट्रक्सनले २०७४ असार २५ भित्र काम सक्ने सम्झौता गरे पनि पटकपटक विभिन्न बहाना बनाउँदै काम अलपत्र बनाउँदै म्याद मात्तै थपे काम गरिरह्यो । पप्पुले काम नगर्ने भएपछि सडक डिभिजन कार्यालयले २०७९ जेठ ९ गते निर्माण कम्पनीसँग ठेक्का रद्द गरेर नयाँ ठेक्का जारी गरेको हो । डिभिजन कार्यालयले नयाँ ठेक्काको सूचना जारी गरेपछि आजाद-दिपु एण्ड कम्पनीले २०८१ चैत १ गतेभित्र पुल निर्माण सम्पन्न गर्ने गरी असोज ९ गते २७ करोड ६६ लाख ८ हजार १ सय ६७ रुपैयाँमा सम्झौता गरेको छ तर हालसम्म रकमको सुनिश्चितता अर्थ मन्त्रालयले नगर्दा पुल निर्माण कार्य सुरु हुन नसकेको सडक डिभिजन

कार्यालय चन्द्रपुरका प्रमुख दिपेन्द्र पाण्डेयले बताए । पुल निर्माणका लागि सुरुमा ठेक्का पाएको पप्पु कन्स्ट्रक्सनले पटकपटक गरी ६ करोड ५० लाख ९३ हजार ८ सय ४९ रुपैयाँ भुक्तान लगेको थियो । समयमा काम सम्पन्न नगरेको भन्दै ठेक्का रद्द भएपछि पप्पु कन्स्ट्रक्सनले आपुनै हरेलाई नियतवश काम गर्न नदिएको भन्दै ठेक्का रद्द गर्ने निर्णय बदर गर्न भन्दै सडक डिभिजन कार्यालयविरुद्ध सर्वोच्चमा कानुनी लडाइँ लडिरहेको छ । यता, पप्पुको लापरवाहीले वर्षेनी स्थानीयले ज्यान गुमाउनु परे पनि निर्माण पूरा गर्न कसैले चासो नदेखाएको स्थानीयको गुनासो छ । ७ वटा पिलरसहित २ सय २५ मिटर लम्बाइ तथा ७.२ मिटर चौडाइको रहेको पुल निर्माणमा तिनै तहको सरकार उदाशीन रहेको तथा जनतालाई कमजोर ठानेर स्थानीयको जीवनसँग खेलवाड गरेको भन्दै स्थानीय आक्रोशित बनेको रामनरेश यादवले बताए । गौर नगरपालिकाका स्थानीयको खेतजग्गा बकैया पारि ईशानाथ नगरपालिकामा समेत रहेकाले यो बाटो हुँदै किसानको पनि बाक्लो आवतजावत हुने गरेको छ । नदीमा काठको ठूलो ढुंगामा सर्वसाधारण र मोटर साइकल तथा साइकल राखेर ढुंगा चालकले लामो बाँसको सहयोगले नदी वारपार गराउने गरेका छन् । बकैयामा पानीको बहाव कम भएको बेला माल स्थानीयले ढुंगामा आवतजावत गर्न सक्छन् तर वर्षायाममा खोलामा पानीको बहाव अत्याधिक बढ्ने गरेको छ । पानीको बहाव बढेपछि नदीमा ढुंगा चलाउन नसकिने र यस्तो अवस्थामा आवतजावत पूर्ण रुपमा बन्द हुने गरेको छ । यस्तो बेला स्थानीय २२ किलोमिटर घुमेर सदरमुकाम गौर आउजाउ गर्नुपर्ने हुन्छ । यता, नयाँ ठेक्का पाएका ठेकेदार भने बजेट सुनिश्चिता नभएसम्म काम सुरु नगर्ने अडानमा रहेको आजाद-दिपु एण्ड कम्पनी जेभी रौतहट गरुडाले लिएको निर्माण व्यवसायी रामसागर राउतले जानकारी दिए । उनले करोडौँमा ठेक्का लगाएर अर्थ मन्त्रालयले जम्मा पाँच लाख रुपैयाँ बजेट विनियोजन गरेकाले यति रकममा निर्माणस्थलनजिकै अफिस माल निर्माण पनि गर्न कठिन हुने जानकारी दिए । शिलान्यास भएको ९ वर्ष बिद्धा पनि पुल निर्माणको काम नगरी निर्माण कम्पनीको बदमासी हेरेर सरकार चुप लागेर बसेकाले पप्पु कन्स्ट्रक्सनलाई कारबाही गरी नयाँ ठेक्का लगाउनुपर्ने भन्दै स्थानीय युवा संजय सहनीले २०७९ फागुन १ गतेदेखि ५ गतेसम्म आमरण अनशनसमेत बसेका थिए । अनशनरत सहनीको स्वास्थ्य अवस्था बिग्रँदै गएपछि दबाबमा परेका यस क्षेत्रका सांसद तथा पूर्व प्रधानमन्त्री माधवकुमार नेपाल, रौतहट क्षेत्र नम्बर २ का सांसद एवम् महिला तथा बालबालिका संसदीय समितिका सभापति किरण साह, प्रदेश सभाका सदस्य नागेन्द्र साहलगायतका नेताले डेढ वर्षभित्र पुल निर्माण सम्पन्न हुने लिखित सम्झौता गर्दै अनशन तोडाएका थिए ।

मुख्यमन्त्रीकै पार्टीका सांसदबाट सरकारको आलोचना

जुन व्यवस्थाका नाममा संघीयता र गणतन्त्रमाथि प्रहार भइरहेको छ, त्यही व्यवस्थाले नै जनतालाई दासत्व बनाउने कार्य गरेको जनताले भुल्नु हुँदैन ।
-जितेन्द्र सोनल, लोसपा

सरका प्रधानमन्त्रीकहाँ गएर प्रहरी समायोजन गरिदेऊ, नभए हामी धर्ना दिन्छौँ भनेरहेको छ, हामी चैं प्रदेश सरकारकहाँ गएर धर्ना दिने बेला भएको छ कि, प्रदेश सभालाई बिजनेस देऊ ।
-मनिष सुमन, जसपा

मधेशादृष्टि
जनकपुरधाम
मधेश प्रदेश सभा बैठकमा सरकार विकास र जनताका पक्षमा गम्भीर नरहेको भन्दै सत्ताधारी दलहरूकै सांसदबाटै आलोचना भएको छ । सत्ता गठबन्धन मात्तै होइन, मुख्यमन्त्रीकै पार्टी जनता समाजवादी पार्टीका प्रदेश सभा सदस्यहरू सरकारसँग असन्तुष्ट देखिएका छन् । जसपा प्रदेश सभा सदस्य मनिष सुमनले सरकार विषयगत समितिको बैठक नबोस् र प्रदेश सभा नै सञ्चालन नहोस् भन्ने पक्षमा रहने गरेको आरोप लगाए । उनले आफू पनि विगतमा प्रदेश सभामा एउटा समिति सभापतिको जिम्मेवारी

निर्वाह गरेको बताउँदै सरकारले नै विषयगत समितिलाई असहयोग गरिरहेको बताए । उनले भने, 'सरकार र सम्बन्धित मन्त्रीहरू नै चाहँदैनन् कि विषयगत समिति बैठक होस्, प्रदेश सभामा विधेयक नै छैन, अनि प्रदेश सभा चलाउनु परेकै छ, एउटा विधेयक मेलमा आएको छ कृषिसम्बन्धी ।' सुमनले सरकार प्रदेश सभाप्रति गम्भीर नभएर भाग्ये प्रयास गरिरहेको आरोप लगाए । उनले प्रदेश सभालाई सरकारले बिजनेस दिनुपर्ने तर बिजनेसविहीन बनाएर सरकार भाग्ये प्रयास गरिरहेको आरोप लगाए । उनले भने, 'प्रधानमन्त्रीकहाँ गएर प्रहरी समायोजन गरिदेऊ, नभए हामी धर्ना

दिन्छौँ' मात्तै भन्ने होइन कि प्रदेश सभामा सबै सदस्यका अगाडि एउटा चुनौती आएको छ, प्रदेश सभा बिजनेसविहीन छ, अब हामी प्रदेश सरकारकहाँ धर्ना दिने समय आएको छ कि हामीलाई बिजनेस देऊ ।' उनले आफूहरू सुविधा लिने तर जनताका पक्षमा केही काम गरेको जस्तो अनुभूतिसमेत नभएको बताए । उनले भने, 'सुविधा त लिन्छौँ तर खै हामीलाई लागिरेहेको छ कि जनताका पक्षमा हामीले के काम गरेका छौँ देखिने गरी ?' त्यसैगरी, लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टीका नेता जितेन्द्र सोनलले सरकार प्रदेश सभाप्रति गम्भीर नरहेको आरोप लगाए । उनले प्रदेशको

आर्थिक-सामाजिक समस्याका विषयमा छलफल हुँदासमेत मन्त्रीहरू प्रदेश सभामा गम्भीरताका साथ उपस्थित नहुनु गम्भीर विषय रहेको बताए । उनले भने, 'मन्त्रीहरू हेर्ने हो, छ प्रदेशमा कति छन् कति तर प्रदेश सभामा प्रदेशका समस्याका विषयमा छलफल हुँदा एक दुई जना मात्तै उपस्थित हुन्छन् । वास्तवमा यसलाई सरकार प्रदेश सभाप्रति संवेदनशील छैन जस्तो देखिन्छ ।' गणतन्त्रविरुद्ध आन्दोलन गरिरहेको बताउँदै यसबाट मधेशको जनता सचेत हुनुपर्ने आवश्यकता रहेको बताए । उनले

केही अन्तर्राष्ट्रिय टगहरूले जनतालाई भ्रममा पार्दै गोलबन्द बनाउने प्रयास गरिरहेको बताए । सोनलले संघीयताविरुद्ध चारै तिरबाट प्रहार भइरहेको अवस्थामा संघीयता जोगाउने दल, प्रदेश सभा र सरकारको काँधबाट बढी जिम्मेवारी आएको बताउँदै तर कतै न कतै सरकार जिम्मेवारीबाट विमुख भइरहेको आरोप लगाए । सोनलले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको विकल्प संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नै भएको बताए । उनले जुन व्यवस्थाका नाममा अहिले संघीयता र गणतन्त्रमाथि प्रहार भइरहेको छ, त्यही व्यवस्थाले नै जनतालाई दासत्व बनाउने कार्य गरेको जिकिर गर्दै जनता यसप्रति गम्भीर बन्नुपर्ने बताए ।

भागवण्डामा विभिन्न समिति

मधेश प्रदेश सभाका सात विषयगत समितिमध्ये बाँकी दुई वटा विषयगत समितिको सभापति निर्वाचन निर्वाचित भएको छ । बाँकी रहेको कृषि तथा भूमि व्यवस्थापन समिति सभापतिमा नेपाली कांग्रेसका संजयकुमार महतो र प्रदेश सभा मामिला समितिको सभापतिमा नेकपा एकीकृत समाजवादीका रत्नेश्वरलाल गोइत निर्वाचित भएका छन् । बुधबार दुई वटा विषयगत समिति सभापति पदका लागि उम्मेदवारी दर्ता गराउने कार्यतालिका थियो । दुवै समिति सभापतिमा एक-एक जनाले मात्र उम्मेदवारी दर्ता गराएपछि दुवै पदमा निर्वाचन भएको छ ।

१. सार्वजनिक लेखा समिति
२. अर्थ तथा योजना समिति
३. प्राकृतिक स्रोत तथा वातावरण समिति
४. महिला बालबालिका तथा सामाजिक न्याय समिति
५. विकास समिति
६. कृषि तथा भूमि व्यवस्थापन समिति
७. प्रदेश सभा मामिला समिति

मञ्जुकुमारी थापा मगर
सतिशकुमार सिंह,
शारदा दास पहाडी,
रुपाकुमारी यादव,
शारदा शंकर प्रसाद कलवार
संजयकुमार महतो
रत्नेश्वरलाल गोइत

नेकपा एमाले
जनमत पार्टी
नेकपा माओवादी केन्द्र
लोसपा
जनता समाजवादी पार्टी
नेपाली कांग्रेस
नेकपा एकीकृत समाजवादी

केन्द्रका शारदा दास पहाडी, महिला बालबालिका तथा सामाजिक न्याय समितिमा लोसपाकी रुपाकुमारी यादव, विकास समितिमा जनता समाजवादी पार्टीका शारदा शंकर प्रसाद कलवार सभापतिमा चयन भइसकेका छन् । त्यसैगरी, प्रदेश सभा बैठकमा दलगत हिसाबले निर्वाचित सभापतिलाई शुभकामना दिएका छन् । शुभकामना दिनेमा नेकपा एमालेका हरिनारायण महतो, नेपाली कांग्रेसका कुंवरकान्त झा, जसपा नेपालका मनिष सुमन, माओवादी केन्द्रका शारदा दास पहाडी, लोसपा नेपालका जितेन्द्र सोनल, राप्रपा नेपालका कञ्चन विच्छाले शुभकामना दिए ।

निर्वाचित दुवै विषयगत समितिका सभापतिलाई सभामुख रामचन्द्र मण्डलले पद तथा गोपनीयताको शपथ गराएका छन् । निर्वाचित सभापतिलाई शुभकामना दिँदै सभामुख मण्डलले विषयगत समिति मिनी संसद रहेका कारण जनताको कुरा समितिमा समेत

राखिने गरिएका कारण संसद गतिशील बनाउन विषयगत समितिसमेत महत्वपूर्ण भूमिका रहेका कारण भूमिका पालन गर्न आग्रह गरे । दलीय सहमतिअनुसार विषयगत सातवटा विषयगत समितिमा सात वटा दलले सभापति बनाउने सहमति भएको

थियो । बाँकी दुई समिति सभापति चयन गरिएको हो । यसअघि नै सार्वजनिक लेखा समितिमा नेकपा एमालेका मञ्जुकुमारी थापा मगर, अर्थ तथा योजना समितिमा जनमत पार्टीका सतिशकुमार सिंह, प्राकृतिक स्रोत तथा वातावरण समितिमा नेकपा माओवादी

समाजवादको अभिभारा पूरा गछौँ: नेपाल

एसले पूरा गर्ने बताए ।

उनले भने, 'आफ्नो गाउँ आफैं बनाउँ

अभियान सुरु गर्ने मै हूँ, अब देश

बनाउन समाजवाद जरुरी भएकोले यसमा पनि सहभागी हुन अनुरोध गर्दछु ।' उनले समाजवादको विचार हरेक जनतामा पुर्‍याउन पार्टी सक्रिय रहेको बताए । सबै वर्गका जनताका समस्या समाधानका लागि नेकपा एसले काम गर्ने बताउँदै पार्टी बनाउन बस्तीबस्ती सक्रिय भएको जानकारी दिए । कार्यक्रममा विभिन्न पार्टीबाट ५ सय भन्दा नेता कार्यकर्ता समाजवादी पार्टीमा प्रवेश गरेका थिए ।

हरिपूर्वा नगरपालिका: मन्त्रीको असहयोग, मेयर–उपमेयरबीच द्वन्द्व

मधेशदृष्टि सर्लाही ।

हरिपूर्वा नगरपालिकाको नगरसभा नहुँदा सेवाप्रवाह प्रभावित भएको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७१ मा असार १० गतेभित्र गाउँ तथा नगरसभामा बजेट पेस गरी असार मसान्तसम्ममा पारित गरिसकनुपर्ने बाध्यकारी व्यवस्था छ । तर राजनीतिक किचलोका कारण हरिपूर्वा नगरपालिकामा भने नयाँ आर्थिक वर्ष सुरु भएको पाँच महिना लागिस्क्दा समेत नगरसभा हुनसकेको छैन । नगर सभाबाट बजेट पारित नहुँदा नगरपालिकामा आर्थिक गतिविधि ठप्प छ । बजेट सञ्चालन नभएर विकास निर्माणका कुनै पनि काम अघि बढ्न सकेको छैन ।

ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्ग, एकल महिलालगायत लक्षित वर्गको सामाजिक सुरक्षा भत्ता गएको साउनदेखि नै रोकिएको छ ।

तलब नपाएर शिक्षक विद्यालय बन्द गरेर नगरपालिका कार्यालयमै धर्नामा बसेका छन् भने कर्मचारीको अवस्था पनि उस्तै छ । हरिपूर्वा नगरपालिका–५ का स्थानीय रामबाबु साह सोनारले राजनीतिक किचलोका कारण नगरवासी मारमा परेको गुनासो गरे । ‘अन्य पालिकामा धमाधम विकासका काम भएका छन् तर हाम्रो पालिकामा नेताको लडाइँ छ,’ साहले भने, ‘नेता–नेताको हानथापले हामी नागरिक मारमा परेका छौँ ।’

राजनीतिक टकरावका कारण नगरपालिकामा विकासका काम ठप्प हुँदा स्थानीय निराश बनेका छन् । नगरपालिका कार्यालय अगाडि फलफूल बेग्न बसेका हरिपूर्वा नगरपालिका–६ का वृद्ध राम चरित्र साहले नागरिकको समस्याप्रति

जनप्रतिनिधिले ध्यान नदिएको दुखेसो गरे । तत्काल सङ्घीय सरकारले नगरपालिकामा अर्को व्यवस्था गर्नु पर्ने उनको माग छ । जनप्रतिनिधिबीचको विवादले नगरपालिका नै डामाडोल बनेको साहको भनाइ छ । ‘यहाँ सर्वै यस्तै हो, जहिल्यै विवाद चलिरहन्छ,’ साहले भने, ‘जनताको समस्या समाधान र विकास निर्माणका काम गर्न यिनीहरूलाई चासो छैन, भागबण्डाका लागि आफूआफू लडाइँ गरिरहेका छन् ।’

नगर उपप्रमुख सुमित्रा देवी ग्वारनीले नगर सभा हुन नसकेको र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नभएकोबारे नगरप्रमुख नै जिम्मेवार रहने बताइन् । ‘नगर सभा गर्ने–नगर्ने, को ‘ह्याकिम’ ल्याउने–नल्याउने भन्ने प्रमुखलाई नै थाहा होला,’

उनले भनिन् । नगरप्रमुखबाट नगरसभाबारे चिट्ठी काट्ने तथा छलफल गर्ने केही काम नभएको बताइन् । उपप्रमुखका अनुसार गएको साउनदेखि कार्यपालिकाको बैठक बस्न सकेको छैन ।

उनले कार्यालयमा भएकै कर्मचारीलाई निमित्तको जिम्मेवारी दिएर भए पनि तलब, भत्ता खुवाउने बाटो खुलाउनुपर्ने बताइन् । ‘नयाँ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नआउन्जेल यहीँका सिनियर कर्मचारीलाई निमित्तको जिम्मेवारी दिएर भए पनि तलब, भत्ता खुवाउने बाटो गर्नुपर्छ,’ उपप्रमुख ग्वारनीले भनिन् ।

उपप्रमुख ग्वारनीसहित नगरप्रमुखसँग असन्तुष्ट पक्षका कार्यपालिका सदस्य नगरपालिकामा कार्यरत आठौँ

तहका प्रशासकीय अधिकृत सकलदेव रायलाई निमित्तको जिम्मेवारी दिएर भए पनि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको गोठो फुकाउनुपर्ने पक्षमा छन् । तर नगरप्रमुख विनोद कुमार साह तेली भने निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत बनाउने पक्षमा छन् ।

हरिपूर्वा नगरपालिकामा केही महिना टिकेर काम गरेका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त न्यौपाने गएको वर्ष चैत १५ गते सरुवा भएर गाउँदेखि यहाँ काम गर्ने हिसाबले नयाँ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत आएका छैनन् । असार अन्तिमतिर उपसचिव निमेष मिश्र हाजिर भए पनि सामाजिक सुरक्षा भत्ता र कर्मचारीलाई तलब वितरणको बाटो खुलाएर उनी केही दिनमै सरुवा गराएर गए ।

त्यसपछि सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले केही प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सरुवा गराएर पठाए पनि कसैको बाटोबाटै त कसैको केही घण्टामै सरुवा भएको छ । नगरप्रमुख साह तेली सर्लाही क्षेत्र नम्बर २ का प्रतिनिधि सभा सदस्य तथा खानेपानी मन्त्री महिन्द्र राय यादवले आफू अनुकूलको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत पठाउन नपाउँदा मन्त्रालयले पठाएको अन्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बारम्बार बीचबाटै सरुवा गराइदिने गरेको गुनासो गर्छन् ।

आफूले गएको साउनदेखि पटकपटक मन्त्रालय पुगेर लिखित तथा मौखिक निवेदन दिएर प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ल्याए पनि मन्त्री यादवले कसैलाई यहाँसम्म आउने नदिएको नगरप्रमुख साहको आरोप छ । ‘म मन्त्रालयमा कुरा मिलाएर आउँछु तर मन्त्रीज्यूले मात्रैभएन भन्दै प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको तुरुन्त सरुवा रोकिन्छ,’ नगरप्रमुख साहले भने, ‘मैले त देशभरका जो सुकै उपसचिव पठाइदिनुस् भनिरहेको छु तर कसैलाई पनि आउन दिइँदैन, नगरपालिकालाई बन्धक बनाउने काम भएको छ ।’

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत भइदिए नगरपालिकाभित्रको सम्पूर्ण समस्या समाधान हुने नगरप्रमुख साहको दाबी छ । ‘प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत आइदिएर नगर सभा गराइदिए सबै समस्याको समाधान हुन्थ्यो,’ नगरप्रमुख साहले भने । उनले नगर सभा नहुँदा वडा कार्यालय र नगरपालिकामा कागजसमेत नभएर कार्यालय नै बन्द गर्नुपर्ने अवस्था आएको गुनासो गरे । नगरप्रमुख साहले ठिकठाकसँग चलिरहेको नगरपालिकालाई यस क्षेत्रका सांसद महिन्द्रराय यादव मन्त्री बन्नासाथ चलाखेल सुरु गरी बरबाद बनाइदिएको आरोप लगाए । प्रमुख र उपप्रमुख दुवै नेपाली कांग्रेसबाट निर्वाचित भएको हरिपूर्वा नगरपालिकामा १९ सदस्यीय कार्यपालिका छ ।

घट्यो इन्धनको मूल्य

मधेशदृष्टि वीरगंज । नेपाल आयल निगमले बिहीबार रातिदेखि लागु हुने गरी इन्धनको मूल्य घटाएको छ । पेट्रोलमा प्रति लिटर २ रुपैयाँ र डिजेल तथा मट्टितेलमा प्रति लिटर ४ रुपैयाँ मूल्य घटे पनि एलपी ग्यासको मूल्य यथावत

छ । नयाँ मूल्यअनुसार चार आली, विराटनगर, जनकपुर, अमलेखगंज, भलबारी, नेपालगंज, धनगढी र वीरगंज डिपोको १५ किलोमिटर क्षेत्रमा पेट्रोलको १ सय ६७ रुपैयाँ ५० पैसा पर्नेछ । सुर्खेत र दाङ क्षेत्रमा १ सय ६९ रुपैयाँ तथा काठमाडौँ, पोखरा र दिपालय

डिपोको १५ किलोमिटर क्षेत्रमा एक लिटर पेट्रोलका लागि १ सय ७० रुपैयाँ पर्ने छ । डिजेल र मट्टितेल भने क्रमशः १ सय ५७ रुपैयाँ ५० पैसा, १ सय ५९ रुपैयाँ र १ सय ६० रुपैयाँ पर्नेछ । एलपी ग्यासको मूल्य देशभर प्रति लिटर १ हजार ८ सय ९५ रुपैयाँ कायम छ ।

जलवायु परिवर्तनका असर घटाउन नेपालको प्रयासबारे जानकारी गराइने

रासस काठमाडौँ । प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल ‘प्रचण्ड’ ले जलवायु परिवर्तनका असर कम गर्न नेपालले गरेका प्रयासबारे विश्व समुदायलाई जानकारी गराउने बताएका छन् । कोप–२८ मा भाग लिने नेपाली प्रतिनिधिमण्डलको नेतृत्व गर्दै संयुक्त अरब इमिरेट्सको अबुधाबीस्थित नेपाली राजदूतावास पुगेका प्रधानमन्त्रीले त्यहाँ एकत्रित भएका नेपालीलाई सम्बोधन गर्दै जलवायु परिवर्तनका कारण नेपालजस्ता देशले भोग्नुपरेका असरका बारेमा

विश्वसमुदायको ध्यानकर्षण गराउने बताएको प्रधानमन्त्रीको निजी सचिवालयले जनाएको छ । प्रधानमन्त्रीले सम्मेलनमा याचकका रूपमा नभई अधिकार प्राप्तिा निम्ति नेपालका मुद्दा प्रस्तुत गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे । प्रधानमन्त्रीले कोप–२८ मा जलवायु परिवर्तनबाट नेपाललाई परेको असर र त्यसको क्षतिपूर्ति माग गरिने तथा वित्तीय र प्राविधिक सहयोगको अधिकारबारे कुरा उठाउने बताए । उनले आगामी निर्वाचनमा विश्वमा छरिएर रहेका नेपालीले मतदान गर्न

पाउने व्यवस्था भएको जानकारी दिए । विदेशमा बसेका नेपालीले निर्वाचनमा भाग लिन नपाउँदा लोकतन्त्र बलियो नहुने भन्दै प्रधानमन्त्रीले विदेशमा रहेका नेपालीको मतधिकारका लागि सरकार गम्भीर भएको बताए । युएईका लागि नेपाली राजदुत तेजबहादुर क्षेत्रीले युएई र नेपालबीच व्यापार, पर्यटन र प्रविधिमा सहकार्य अभिवृद्धिका निम्ति आफू क्रियाशील रहेको बताउँदै नेपालको आर्थिक विकासमा युएईको सहयोग जुटाउन दूतावासले गरेका कामकारबाहीबारे जानकारी दिएका थिए ।

राष्ट्रियसभाका अध्यक्ष र अष्ट्रेलियाली समकक्षीबीच भेटवार्ता

रासस काठमाडौँ । राष्ट्रियसभाका अध्यक्ष गणेशप्रसाद तिमिल्सिनाले आफ्ना अष्ट्रेलियाली समकक्षी सी लिन्ससँग भेटवार्ता गरेका छन् । अष्ट्रेलियाको संसद्मा बिहीबार भएको भेटमा नेपाल–अष्ट्रेलिया विद्यमान संरचनाका साथै द्विपक्षीय भ्रमण आदानप्रदानबारे छलफल भएको क्याबेरास्थित नेपाली राजदूतावासले जनाएको छ । दुवै देशका सभाध्यक्षले

संसदीय अभ्यास र सङ्घीय संसद्का गतिविधिबारे पनि छलफल गरेका थिए । त्यस अवसरमा अष्ट्रेलियाका लागि नेपाली राजदुत कैलशराज पोखरेलको पनि उपस्थिति थियो । अध्यक्ष तिमिल्सिना यही महिँसिर ११ गते उच्चस्तरीय संसदीय प्रतिनिधिमण्डलको नेतृत्व गर्दै अष्ट्रेलिया प्रस्थान गरेको हो । उहाँ नेतृत्वको प्रतिनिधिमण्डलले त्यहाँको संसदीय परिषद्का अध्यक्ष बेन फ्रेङ्ग्लिन, न्यू साउथवेल्सका

विधानसभा सभामुख ग्रेग पाइपरसँग बेन्लाबेलै भेटवार्ता गरेको थियो । अध्यक्ष तिमिल्सिना नेतृत्वको प्रतिनिधिमण्डलले भिक्टोरियाको संसदको भ्रमण गर्ने कार्यक्रम छ । प्रतिनिधिमण्डलमा तीन वटा प्रदेशका सभामुख र चार वटा प्रदेशका उपसभामुख, राष्ट्रिय मुस्लिम आयोगका अध्यक्ष, राष्ट्रिय समावेशी आयोगका सदस्य, सङ्घीय संसद् सचिवालयका कर्मचारीहरु छन् ।

बैठकमा महिलाको सङ्ख्याबारे कुरा उठाउँछौँ: राणा

काठमाडौँ । नेपाली कांग्रेसकी नेत्री डा आरजु राणा देउवाले कांग्रेसको पार्टी पदाधिकारीमा महिला सहभागिता कम भएको विषयमा पार्टीको आगामी महासमिति बैठकमा कुरा उठाउने बताएका छन् । ग्रामीण महिला विकास तथा एकता केन्द्र (रुडुक) र अक्सफाम नेपालले बिहीबार आयोजना गरेको ‘राजनीतिमा महिला नेतृत्वको अर्थपूर्ण सहभागिता’ विषयक गोष्ठीमा नेत्री राणाले कांग्रेस पदाधिकारीमा महिलाको सङ्ख्या न्यून रहेकोले यस विषयमा आगामी महासमिति बैठकमा कुरा उठाउने बताएकी हुन् । ‘पार्टीको पदाधिकारीदेखि विभिन्न विभागमा कम्तीमा पनि ३३ प्रतिशत महिला सहभागिता हुनुपर्छ भन्ने हाम्रो विगतदेखिकै माग हो र यसबारे हामीले समय–समयमा आवाज पनि

उठाउँदै आएका छौँ, उनले भनिन् । नेपाली कांग्रेसकी सांसद डा राणाले महिलाका लागि विशेष निर्वाचन क्षेत्रको व्यवस्था हुनुपर्ने भन्दै यसका लागि सबै राजनीतिक दलसँग सहकार्य गरेर अघि बढ्ने पनि बताइन् । राजनीतिक क्षेत्रमा रहेका महिलाबीच पनि एकापसमा सहकार्य र समन्वय हुनु जरुरी रहेको भन्दै उनले एक महिलाले अर्को महिलालाई सहयोग नगरेका कारण कतिपय महिला पछाडि परेको आफ्नो अनुभव रहेको सुनाइन् । उनले महिलाले आफ्ना अधिकारका विषयमा कुरा उठाउन छाड्नुहुँदैन भन्दै अधिकारका लागि निरन्तर आवाज उठाएमात्रै परिवर्तन आउने उल्लेख गरिन् । नेत्री डा राणाले मुलुक सङ्घीय शासन प्रणालीमा एघारौँ देशमा ठूलो परिवर्तन आएको पनि बताइन् । सङ्घीय लोकतान्त्रिक

प्रणालीमा नै महिलाका हक र अधिकारको सुनुवाइ हुने भन्दै यसको संरक्षणमा महिला नै लाय्नुपर्नेमा उनको जोड थियो । उनले अर्को एक प्रसङ्गमा महिलालाई आपत् पर्दा जाने ठाउँ निकै थोरै भएको पनि बताइन् । उनले भनिन्, ‘महिला आयोगमा सबै महिलाको पहुँच पुग्दैन र जान पनि सक्दैनन् तर उनीहरु आपत् पर्दा कहाँ जाने ? यस विषयमा हामी सबै पार्टीका महिला नेत्रीहरुले पनि समन्वय र सहयोग गर्नुपर्छ ।’ रुडुक नेपालकी अध्यक्ष सजनी अमात्यले राजनीतिमा महिलालाई अगाडि बढाउनका लागि रुडुकले विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेको उल्लेख गरिन् । उनले महिला क्षमता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरेमात्र राजनीतिमा महिला सहभागिता बढ्ने बताइन् ।

जगरनाथपुर गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

जगरनाथपुर, पर्सा

मधेश प्रदेश

स्वयम् सेवक शिक्षक र वालविकास शिक्षिकाका लागि दरखास्त आहवान सम्बन्धी सूचना

(प्रकाशित मिति:-२०८०/०८/१५)

प्रस्तुत विषयमा यस जगरनाथपुर गा.पा.अन्तर्गत सञ्चालित रहेका समुदायीक विद्यालयहरूमा तपसिल बमोजिमका गाउँपालिका अनुदान करार स्वयम् सेवक शिक्षक र वालविकास शिक्षिका नियुक्ति गर्नुपर्ने भएकोले जगरनाथपुर गाउँपालिकाको ब्यवस्थापन कार्यविधि २०८० को परिच्छेद-२को दफा ९ बमोजिम यो सूचना प्रकाशन भएको मितिले१५ दिन भित्र योग्यता पुगेका इच्छुक नेपाली नागरिकले आवश्यक कागजात र राजस्व तिरेको रसिद सहित यस कार्यालयमा निवेदन दिनहुन यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

तपसिल

क्र.सं.	विज्ञापन नं.	पद	लह	संख्या	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	०१/२०८०/०८१	स्वयंसेवक शिक्षक	प्रा.वि.	५	I.ED वा सो सरह उत्तिर्ण गरेको	
२	०२/२०८०/०८१	स्वयंसेवक शिक्षक	नि.मा.वि.	६	सम्बन्धित विषयमा प्रविणता प्रमाणपत्र तह वा सो सरहको परिक्षा उत्तीर्ण गरेको	३नेपाली २गणित १अग्रेजी
३	०३/२०८०/०८१	स्वयंसेवक शिक्षक	मा.वि.	४	सम्बन्धित विषयमा स्नातक तह वा सो सरहको परिक्षा उत्तीर्ण गरेको	२नेपाली १विज्ञान १गणित
४	०४/२०८०/०८१	वालविकास सहजकर्ता		२	SLC/SEE वा सो सरह उत्तिर्ण गरेको	

१.नेपाली नगरिकताको प्रतिलिपी ।

२.सम्बन्धित पद,तहको लागीS.L.C./SEEदेखि माथिल्लो तह सम्मको प्रमाणपत्रहरूको प्रतिलिपीहरू१-१ थान ।

३.स्थायी अध्यापन अनुमति पत्रको प्रतिलिपी ।

४.१८ वर्ष उमेर पुराभई मिति:-२०८०/०८/२९ गते सम्म ४० वर्ष ननाघेको ।

५.निवेदन दस्तुर रु.

क्र.सं.	वालविकास	प्रा.वि.	नि.मा.वि.	मा.वि.	कैफियत
१	५००	७००	९००	११००	

६.दरखास्त बुझाउने मिति:-२०८०/०८/१५ गते देखि मिति:-२०८०/०८/२९ गते सम्म ।

७.सम्पर्क मिति:-२०८०/०८/२९ गते कार्यालय समय भित्र ।

८.परिक्षा मिति:-सम्पर्क मितिमा तोकिएको छ ।

९.परिक्षाको किसिम:-लिखित,मौखिक आवश्यक परेमा कक्षा अवलोकन ।

१०.नियुक्ति किसिम:-स्वयम् सेवक शिक्षक

११.तलब तथा अन्य सुविधा:-जगरनाथपुर गा.पा.को स्वयम् सेवक शिक्षक व्यवस्थापन कार्यविधि.२०८०मा व्यवस्था भएबमोजिम हुने छ ।

१२.अनुभव र माथिल्लो योग्यता पुगेका उम्मेदवारहरूलाई विशेष प्राहयता दिईने छ ।

दरखास्त दिने स्थान:- जगरनाथपुर गा.पा.पर्सा (समय:१० बजे देखि)

(सम्पर्क मोबाईल नम्बर:-९८५५०३८३०४, ९८४५२५७६१६)

●●●●●

सांसदले योजना माग्दै हिँड्ने परिपाटी अन्त्य गर्नुपर्छ: रावल

- सांसदको नाममा बजेट दिने काम ठीक होइन, यो रोकुपर्छ
- सरकारले सदनलाई विजनेस नदिएकै कारण कानुन निर्माणमा ढिलाइ
- स्थायी नीति बनाउन जरुरी छ
- रेर्कडबाट हटाउनुपर्ने गरी किन बोल्ने ?

काठमाडौँ । राष्ट्रियसभाका सांसद दिलकुमारी रावल थापा ‘पार्वती’लाई सांसदले योजनाका फाइल बोकेर मन्त्रालयपिच्छे बजेट माग्न धाउने परिपाटीको अन्त्य गर्नुपर्छ भन्ने लागेको छ । मुलुकमा लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको स्थापना भएर तीन तहको सरकार बनिसकेको अवस्थामा फेरि सङ्घीय सांसदले विकासका लागि योजनाका फाइल बोकेर बजेट माग्दै हिँड्नु ठीक होइन भन्ने उनको ठम्याइ छ । तीन तहको सरकार छ, विकासका

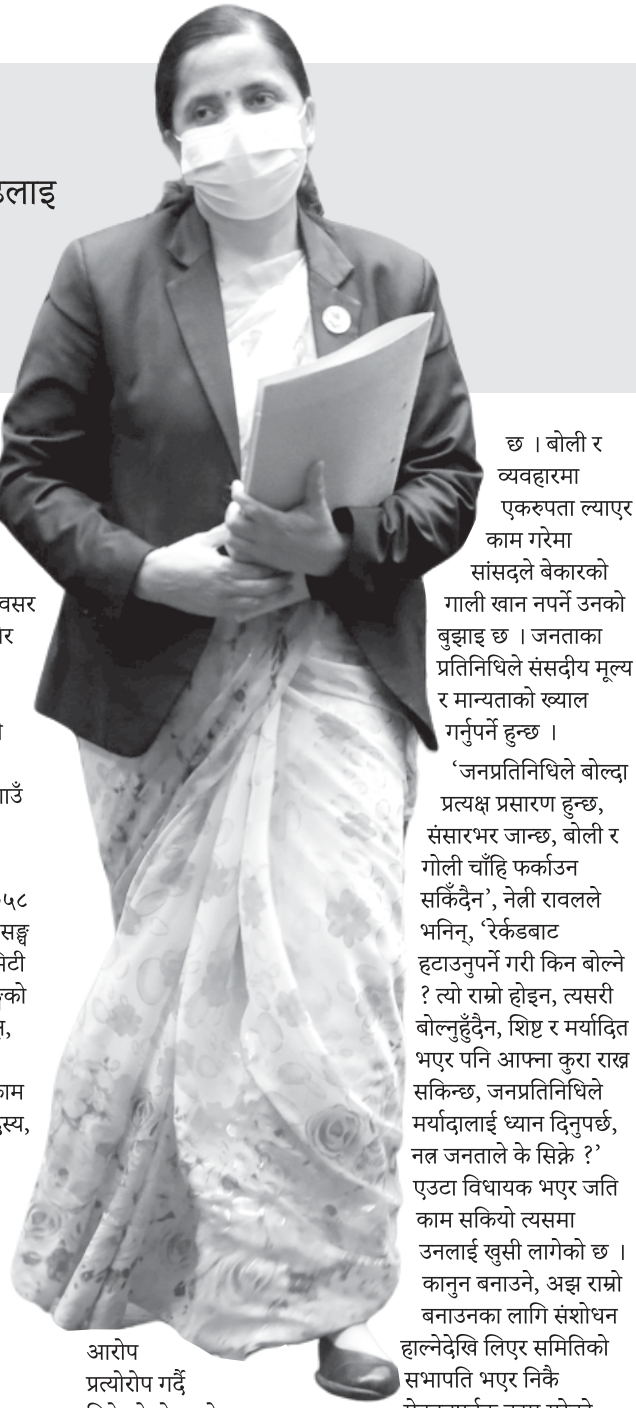

लागि केन्द्रले योजना बनाउने हो, तर अहिले पनि प्रतिनिधिसभाकै सांसद विकासकै लागि पैसा खोज्न मन्त्रालय धाउने काम रोकिएको छैन’, उनले भनिन्, ‘योजनाको फाइल बोकेर योजना माग्दै सांसद हिँड्ने परिपाटीको अन्त्य गर्नुपर्छ, सांसदको नाममा बजेट दिने काम ठीक होइन, यो रोकुपर्छ’, सांसद रावललाई सांसद विकास कोषको पनि विचार छैन भन्ने लाग्छ । ‘सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा बजेट बनाउँदा सहभागी हुन सकिन्छ’, उनले थपिन् । नेकपा (एमाले) निकट विद्यार्थी सङ्गठन हुँदै २०५२ सालदेखि राजनीतिको यात्रा तय गरेकी नेतृ रावलले जनताको प्रतिनिधि भएर २०७४ फागुन २० गते राष्ट्रियसभा सदस्यका रूपमा सपथ लिएकी

जिम्मेवारी पूरा गर्न कुशलतापूर्वक गर्न सक्छु कि सकिदैन भन्ने थियो तर मैले पूर्णरूपमा प्रयत्न गरे ।’ राष्ट्रियसभामा उनलाई छ वर्ष काम गर्ने अवसर मिल्यो । विसं २०३७ मङ्सिर २५ गते भरतपुर महानगरपालिका–१६ ब्रह्मपुरमा जन्मनुभएकी नेत्री रावलले २०५५ सालमा एमालेको वडा कमिटी हुँदै गाउँ कमिटी सदस्य भएर काम गरिन् ।

त्यस्तै, २०५५ सालदेखि २०५८ सम्म अखिल नेपाल महिला सङ्घ जिल्ला चितवन जिल्ला कमिटी सदस्य, तुल्कालीन प्ररायु सङ्घको जिल्ला सचिव हुँदै अध्यक्ष, महिला जिल्ला समन्वय समितिको उपाध्यक्ष भएर काम गरिन् । पार्टीको जिल्ला सदस्य, उपसचिव हुँदै सचिवको जिम्मेवारी जिल्लामा रहेर निर्वाह गरिन् । संविधान जारी भएको यतिका वर्ष बितिसक्दा पनि

संविधानअनुकूलका कानुन नै बनाउन सकेको छैनन् । सांसद रावललाई सरकारले सदनलाई विजनेस नदिएकै कारण कानुन निर्माणमा ढिलाइ भएको भन्ने लाग्छ । ‘संविधानअनुकूलका कानुन बनाउन ढिलाइ हुनुमा दोषी सरकार हो, त्यसको दोषी संसद् र सांसद होइन’, नेत्री रावलले थपिन्, ‘विधेयक अधिवेशनमा जम्मा एउटा मिटरब्याजीसम्बन्धी कानुन बन्यो, राष्ट्रियसभामा मर्यादासम्बन्धी नीति विधेयक ल्याउँ, राष्ट्रियसभाले सर्वसम्मत पारित गरेको विधेयक प्रतिनिधिसभामा रोकिएर शून्यतामा गयो, राज्यको त्यत्नो लगानी खेर गयो, जुन गम्भीर विषय हो ।’ सदनलाई विजनेस नभएपछि शून्य समय र विशेष समयमै एकले अर्कालाई

छ । बोली र व्यवहारमा एकरूपता ल्याएर काम गरेमा सांसदले बेकारको गाली खान नपर्ने उनको बुझाइ छ । जनताका प्रतिनिधिले संसदीय मूल्य र मान्यताको ख्याल गर्नुपर्ने हुन्छ ।

‘जनप्रतिनिधिले बोल्दा प्रत्यक्ष प्रसारण हुन्छ, संसारभर जान्छ, बोली र गोली चोँहि फर्काउन सकिँदैन’, नेत्री रावलले भनिन्, ‘रेर्कडबाट हटाउनुपर्ने गरी किन बोल्ने ? त्यो राम्रो होइन, त्यसरी बोल्नुहुँदैन, शिष्ट र मर्यादित भएर पनि आफ्ना कुरा राख्न सकिन्छ, जनप्रतिनिधिले मर्यादालाई ध्यान दिनुपर्छ, नत्र जनताले के सिक्ने ?’ एउटा विधायक भएर जति काम सकियो त्यसमा उनलाई खुसी लागेको छ । कानुन बनाउने, अझ राम्रो बनाउनका लागि संशोधन हाल्नेदेखि लिएर समितिको सभापति भएर निकै मेहनतपूर्वक काम गरेको

उनमा अनुभव छ । ‘संसदा सक्तापक्ष र प्रतिपक्ष भए पनि समितिमा सबै सर्वसम्मत तरिकाले सौहार्दपूर्ण वातावरणमा काम गर्ने अवसर पाउँदा मलाई खुसी छ’, उनले हर्षित मुद्रामा भनिन्, ‘साझा उद्देश्य थियो, कुनै पनि दलको असहयोग भएन, हरेक निर्णय सर्वसम्मत भयो, सबै हार्दिकताका साथ काम गरियो ।’ उनलाई जनता र देशका लागि अझ धेरै गर्न बाँकी छ जस्तो लागेको छ । सांसदको भूमिका तत्काल लागि सकिए पनि जनताको सवालमा अझै केही गर्न मन छ ।

निर्वाचन प्रणालीबारे गलत अभिव्यक्ति नदिन आग्रह

काठमाडौँ । प्रमुख निर्वाचन आयुक्त दिनेशकुमार थपलियाले निर्वाचन प्रणालीबारे गलत अभिव्यक्ति नदिन जनप्रतिनिधिलाई सुझाव दिएका छन् । दलित महिला केन्द्र नेपालले बिहीबार आयोजना गरेको ‘निर्वाचन व्यवस्थापन विधेयक सम्बन्धमा सांसदसँग अन्तरक्रिया’मा उनले मतदाताको आत्मसम्मानमा चोट पुग्ने गरी निर्वाचन प्रणाली र लोकतान्त्रिक विरोधी अभिव्यक्ति नदिन जनप्रतिनिधिलाई सुझाव दिए । ‘निर्वाचन प्रणाली र लोकतान्त्रिक प्रणालीविरुद्ध अभिव्यक्ति दिनु हुँदैन, जसरी पनि चुनाव जित्नुपर्छ भन्ने मानसिकताले अभिव्यक्ति दिनु गलत हो’,

प्रमुख आयुक्त थपलियाले भने । जनप्रतिनिधिले मुलुकको सार्वभौमसत्ता, लोकतन्त्रका लगायतका विषयमा गहनतापूर्वक विश्लेषण र छलफल गर्न आवश्यक रहेको पनि उनको भनाइ छ । प्रमुख आयुक्त थपलियाले संविधानले निर्दिष्ट गरे बमोजिम निर्वाचन व्यवस्थापन विधेयक तयार पारिएको बताए । प्रतिनिधिसभा तथा राष्ट्रियसभाका समिति, महिला सञ्जाल, कानुनविद्वद्गाय २५ वटा सरोकारवाला पक्षसंगको छलफल, प्रदेश तथा स्थानीय स्तरबाट लिखित सुझाव सङ्कलन गरी आयोगले विधेयक तयार पारेको उनको भनाइ छ ।

लिपालबाट छानामुनि ल्याउन सरकार केन्द्रित छ: उपप्रधानमन्त्री

रासस काठमाडौँ । उपप्रधानमन्त्री एवं गृहमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठले जाजरकोट भूकम्पबाट प्रभावित नागरिकको जीवनयापनलाई सहज बनाउन सरकारले अस्थायी आवास निर्माणमा सुरक्षा अङ्गलाई परिचालित गर्ने निर्णय गरेको बताएका छन् । राष्ट्रियसभाअन्तर्गतको राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिको बिहीबारको बैठकमा उनले लिपालमुनि बसिरहेका भूकम्पपीडितलाई छानामुनि ल्याउन सरकार केन्द्रित रहेको बताए । चिसोका समयमा लिपालमुनि बसेका भूकम्पपीडित थप समस्यामा नपर्नु भनेर नै सरकारले नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल र नेपाल प्रहरीलाई अस्थायी आवास निर्माणमा खटाउने निर्णय गरेको उनको भनाइ छ । सम्बन्धित जिल्लास्थित जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले सुरक्षा अङ्गलाई आवश्यकतानुसार परिचालित गर्न सक्ने व्यवस्था मिलाइएको जानकारी दिँदै उपप्रधानमन्त्री श्रेष्ठले थप जनशक्ति आवश्यक परेको खण्डमा उपलब्ध गराउन सरकार तयार रहेको बताए । भूकम्पबाट प्रभावित नागरिकलाई सहायता पुर्याउन सरकारले तत्कालै तीन चरणको काम अघि बढाएको उल्लेख गर्दै उद्धार, राहत र आवास पुनःनिर्माणलाई प्राथमिकतामा राखिएको स्मरण गराए । ‘भूकम्पपछि प्रधानमन्त्री स्वयं प्रभावित क्षेत्रमा पुगेर उद्धारको नेतृत्व गर्नुभयो’, उनले भने, ‘घाइतेको पहिचान गरी तत्काल उपचारका लागि लिएको थियो, घाइते उपचारविहीन बनु परेन ।’ गत कात्तिक १७ गते जाजरकोट केन्द्रबिन्दु भई गएको भूकम्पमा जाजरकोटमा एक सय एक र रकुम पश्चिममा ५३ गरी कुल एक सय ५४ जनाको मृत्यु र तीन सय ६६ जना घाइते भएको गृह मन्त्रालयले जनाएको छ । भूकम्पबाट जाजरकोट, रकुम पश्चिम, रकुम पूर्व, सल्यान, रोल्पा, नवलपरासी पूर्व, दैलेख, दाङ, बैतडी, जुम्ला, व्युटान, अछाम र जाजरकोटमा क्षति पुगेको थियो । प्राप्त तथ्याङ्कअनुसार भूकम्पबाट २६

हजार पाँच सय ५७ घर पूर्ण क्षति, ३५ हजार चार सय ५५ घर आंशिक क्षति भएका छन् । यस्तै १६ सरकारी कार्यालय पूर्ण र ३४ सार्वजनिक भवन आंशिक क्षति पुगेको गृह मन्त्रालयले जनाएको छ । भूकम्पको दोस्रो दिनदेखि सरकारले राहत वितरणलाई प्रभावकारी बनाएको उल्लेख गर्दै उपप्रधानमन्त्री श्रेष्ठले अब अस्थायी आवास निर्माण र पुनःनिर्माणमा ध्यान केन्द्रित भएको बताए । अस्थायी आवास निर्माण गर्न दुई किस्तामा प्रतिपरिवार ५० हजार रुपैयाँ उपलब्ध गराउने निर्णय कार्यान्वयनमा गइसकेको उल्लेख गर्दै प्रभावितले पहिलो किस्तास्वरूप २५ हजार रुपैयाँ पाउने र आवास निर्माण थालेपछि थप २५ हजार रुपैयाँ उपलब्ध गराइने बताए । उपप्रधानमन्त्री श्रेष्ठले भूकम्पबाट बढी प्रभावित जाजरकोट र रकुम पश्चिममा अस्थायी आवास निर्माण गर्न माथै पाँच अर्ब बढी रकम आवश्यक पर्ने अनुमान गरिएको बताए । ‘प्रभावित क्षेत्रमा निजी आवास तथा सरकारी संरचनाको पुनःनिर्माण गर्न ठूलो रकम खर्च हुने अनुमान गरिएको छ’, उनले भने, ‘पुनःनिर्माणका लागि दातृ राष्ट्रसँग छलफल भइरहेको छ ।’ भूकम्प प्रभावित क्षेत्रका नागरिकले भोग्नुपरेका समस्या समाधान गर्न अन्तरमन्त्रालय समन्वय भइरहेको जानकारी दिँदै उनले प्रदेश सरकारसँग पनि आवश्यक समन्वय भइरहेको बताए । बैठकमा सांसदहरूले भूकम्पबाट प्रभावित नागरिकको तत्काल उद्धार र राहतमा सरकारको सक्रियताप्रति धन्यवाद दिँदै अस्थायी आवास निर्माण र आवास पुनःनिर्माणमा ध्यान केन्द्रित गर्न सुझाव दिएका थिए । लिपालमुनि बसेका कतिपय भूकम्पपीडितको चिसोका कारण मृत्यु भएको, एकल महिलाका लागि अस्थायी आवास निर्माणमा सहयोग गर्न तथा भूकम्प प्रभावितको स्वास्थ्यवस्थाबारे ध्यान दिन सरकारसँग आग्रह गरेका थिए । रकम पठाउने कार्य द्रुतमार्गबाट सरकारले भूकम्प प्रभावितको अस्थायी आवास निर्माणका लागि रकम निकासामुन्नीको कार्यविधिलाई सरलीकृत गरेसँगै

ओमानको कालकोठरीबाट युवतीको उद्धार

रासस झापा । वैदेशिक रोजगारीका सिलसिलामा ओमान पुगेकी मेचीनगर नगरपालिका–१५ निवासी २८ वर्षीया सञ्जिता राजवंशीलाई रोजगारदाता कम्पनीले अलपत्र पारेपछि उद्धार गरेर स्वदेश फर्काइएको छ । गत असोज ३० गते स्काइ अफ दी वल्ड नामक म्यानपावर कम्पनीले मासिक ५० हजार रुपैयाँ तलब दिने आश्वासनमा उनलाई ओमानको अल लुल्लाह अल मिथल्ला ट्रेडिङ कम्पनीमा पुर्‍याएको थियो । ब्यूटीपार्लरको काम दिने भनेर कम्पनीले मुख्य सहरबाट टाढा एकान्तमा रहेको तीन तले भवनमा पुर्‍याएर पर्यटकलाई नुहाइदिने र मसाज गर्ने काममा जबरजस्ती लगाउने प्रयास गरेको थियो । पुरुष पर्यटकलाई नुहाइदिने र शरीर मालिस गर्ने काम गर्न अस्वीकार गरेपछि रोजगारदाता कम्पनीका अरेबियन सञ्चालकले मानसिक दबाब दिएर अज्ञात स्थानमा बन्धक बनाएर राखेको उनले बताइन् । कम्पनीका सञ्चालकले मुख धुने शारीरिक यातना समेत दिने गरेको उनले सुनाइन् । सञ्जिताले यो खबर नेपालस्थित आफ्नो परिवारसम्म पुर्‍याएपछि

झापा निर्वाचन क्षेत्र नं १ का प्रतिनिधिसभाका सदस्य विश्वप्रकाश शर्माफर्त ओमानस्थित नेपाली दूतावासले उनको सकुशल उद्धार गरेको हो । सञ्जिताले ओमानमा सकसपूर्ण ४० दिन बिताएकी थिइन् । उद्धारपछि यही मङ्सिर ११ गते उनी घर आइपुगेकी हुन् । घर आइपुगेपछि उनले ओमानको कालकोठरीबाट बाँचेर आएको बताइन् । ‘ओमानमा मलाई चार तले भवनको अँध्यारो कोठामा एकलै राखेर पर्यटकलाई नुहाइदिने काम गर्न जबरजस्ती गरे’, उनले भनिन्, ‘ब्यूटीपार्लरको काम दिने भनेर ल्याएको हो, यस्तो काम गर्दिन भनेर मैले ठाडै अस्वीकार गरें । त्यसपछि मलाई उनीहरूले बन्धक बनाएर तनाव दिए ।’ उनले मसाजको काम नगर्ने स्पष्ट पार्दै आफूलाई नेपाल फर्किने वातावरण बनाइदिन आग्रह गर्दा रोजगारदाता कम्पनी अल लुल्लाह अल मिथल्ला ट्रेडिङका सञ्चालकले दुई लाख ५० हजार रुपैयाँ माग गरेको बताइन् । ‘तिमीलाई दुई लाख ५० हजार रुपैयाँमा हामीले किनेर ल्याएको हो, त्यो पैसा घरबाट ल्याएर हामीलाई देउ अनि मात घर फर्किन पाउँछौँ भन्यो’,

यहुदीहरु बिदाका दिन खानामा रुची राख्छन्। उनीहरुलाई भनिएको थियो, 'तिमीहरु मारिनेमा छौ, मारिएनौ, अब उत्सव मनाउँदै खाना खाएर बिदा मनाऔँ।'

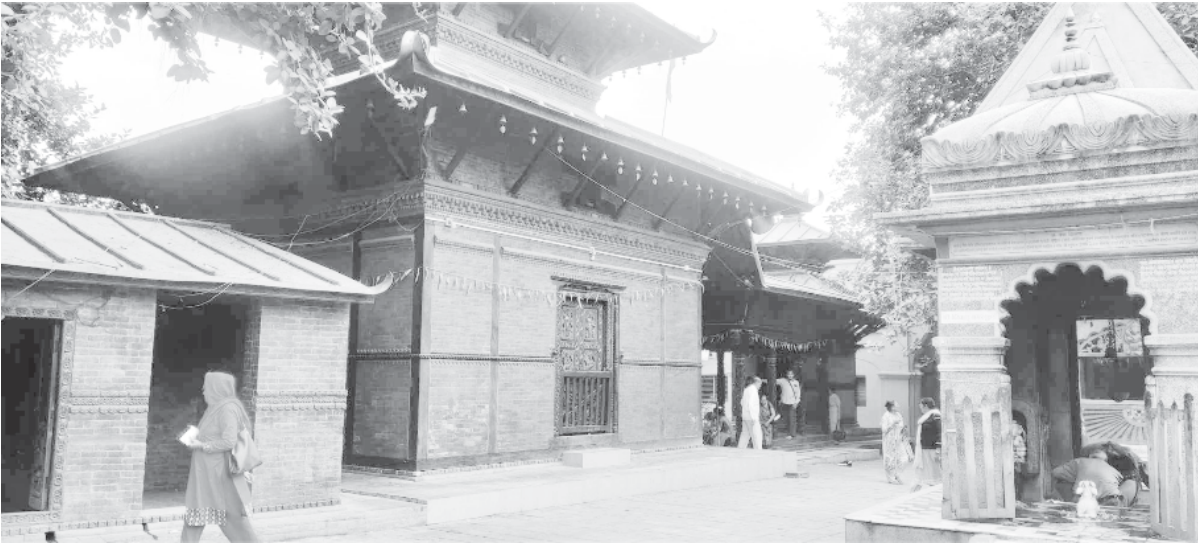
—अलन किंड

सम्पादकाय
प्रदेश सरकारभित्त
असन्तुष्टि र उल्झन

—वीरेन्द्र रमण

मिथिला क्षेत्र सम्प्रदायले भरिपूर्ण क्षेत्र हो। यहाँका एक से एक सम्प्रदाय इतिहासका सूचक बनेका छन्, जसले मिथिला क्षेत्रको प्राचीनसम्म देखिहासलाई उजागर मात्र गरिहेको भैन, उद्गम थलोको गरिमामा पनि आभास गराइरहेको छ। तर ती इतिहासका खोज भने जुन रुपमा हनुपर्ने नित्यसंअनुसार अहिलेसम्म भएको पाइँन। यसकारण ती सम्प्रदाय ओझेलमा परिरेका छन्। यदाकदा गलत व्याख्यासमेत हुने थालिसकेको छ। मिथिला इतिहासका विषयमा समेत कुनै ठोस रुपमा अध्ययन भएको देखिँदैन भने अर्काफर्क नेपाली क्षेत्रको मिथिलाको समेत खोज नभएका कारण कतिपय अस्थ्या भ्रामक प्रचारबाजीसमेत हुँदै आएको छ। राज्यको लगानीसमेत खासै मिथिला क्षेत्रको सम्प्रदाको अध्ययनमा पुगेको देखिँदैन त्यसकारण समेत सम्प्रदाा अझै गरिएको छ। विशेष गरेर मिथिलाको सम्प्रदाको उत्खननको प्रयास नै कहिले पनि भएको देखिँदैन। त्यसले कतै न कतै हाम्रा सम्प्रदालाई समेत ओझेलमा पाउँ आएको छ। पौराणिक मान्यताअनुसार मिथिला नाम पौराणिक राजा मिथिलको नामले नामकरण गरिएको हो। उनी आफ्ना पिता राजा निमीका शरीरबाट बनाइएको मान्यता

१। किम्पमेव उकारो उत्पत्तिं आप्नो पितको शरीरको मन्थनउत्पन्नत भएकथि थियो, जसका कारण उनको नाम मिथिला भनिएको हो। पौराणिक परम्परामा राजाको शासकीय क्षेत्रको नाम राजाको नामबाट राख्ने गरिएको थियो। त्यसैकारण मिथिला नामबाट यो क्षेत्रको नाम मिथिला हुन गएको हो। मिथिला जनकपुरको राजधानी थियो र राजा मिथिल जनकबाट उत्पन्न भएकाले स्वयम् मिथि र उनीलायका भएको शासकहरूसमेत जनक भनिए। यसपछि मिथिलाला राजाहरूलाई जनक भन्न सुरु गरिएको थियो। सीताकी पिता शीरध्वज जनक हुन् जुन वामकीर्ण रामायणका हिसाबले जनकपुरको २५औं राजा भएका थिए। देवी भागवतअनुसार निमिको १९औं पुस्तामा राजर्षि जनक शीरध्वज भएका थिए। उनको विव्रताको चर्चा देवी भागवत, श्रीमद्भागवद्गीता, विष्णु पुराण, बृहद विष्णुपुराण र अन्य धर्मिक पुस्तकमा उल्लेख गरिएको छ। मिथिलाला धैर्यजो सोइहासका धार्मिक पुस्तकमा बने केन्द्रित छ। यसले समेत भरमसात् अतिशयोक्ति छ। अर्थात् धार्मिक पुस्तक मिथिलाला इतिहासको खोजको एउटा बाटो हुनसक्छ तर त्यसैलाई नै पूर्ण रूपमा आधार मान्ने अवस्था भने देखिदैन। मिथिलाला प्राचीन नगरीको रूपमा जनकपुरमान्छ। धार्मिक ग्रन्थलाई आधार मान्ने हो भने यो नगरी मिथिलाला राजधानी थियो। धैर्यजो ग्रन्थमा मिथिलालाई राज्य भन्दा पनि नगरीको रूपमा समेत स्थान पाएको देखिएको छ। अर्कातर्फ यो नगरी नै मिथिला राज्यको राजधानी थियो भन्नुमा दुईमन देखिदैन। यो सहर पूर्व ऐतिहासिक मैथिली भ्रमणताको केन्द्रविन्दुका रूपमा रहेको छ। तपस्वीहरू, ण्डितहरू र स्थानीय गृहीहहरूबाट प्राप्त विवरणले हालको जनकपुर क्षेत्रको स्थापना १८औं शताब्दीको प्रारम्भमा भएको देखाउँछ। तीर्थस्थलको रूपमा जनकपुरको सन्तैबन्दी प्रारम्भिक वर्णन सन् १८०५ मा गरिएको थियो। यसअघि कुनै प्राचीन सहरको उपस्थितिको पुनर्तात्विक प्रमाण फेला परेको छैन। राजा जनकको दरबार विवाद राज्यको राजधानी मानिएको प्राचीन जनकपुरको रहेको मानिन्छ। रामायणका अनुसार मानिकले खेतमा हलो जोत्ने क्रममा एक बालिकालाई भेट्दा, जसलाई सीता नामकरण गरेर उनलाई आफ्नो छोरीका रूपमा रुक्मापति थियो। सीता ठूली भएपछि जनकले एक हजार वर्ष पहिले जनकपुर नजिकै छोडको राजको भन्धु उठाउन सक्ने जो कोहीसँग सीताको विवाह गर्ने प्रस्ताव राखेको विभिन्न राज्यका राजकुमारले भन्धु उठाउने प्रयास गरे तर अयोध्याका राजकुमार रामले मात्र भन्धु उठाउन सफल भए। मिथिला क्षेत्रका पुरानो गीतअनुसार यो भन्धुस जनकपुरको उत्तरपूर्वमा भेटिएको थियो।

हिन्दू धर्ममा राम र सीता दुवै प्रमुख व्यक्तित्व भएकाले जनकपुर हिन्दुहरूका लागि महत्वपूर्ण तीर्थस्थल हो । यस राज्यको सीमान्त क्षेत्रमा कपिलेश्वर, कुपेश्वर, कल्याणेश्वर, जलेश्वर, क्षीरेश्वर र मिथिलेश्वरलगायतका विभिन्न शिव स्थान स्थापित थिए । जो अहिले पनि मिथिलाको ऐतिहासिक सम्पदाको झड्काले दिने गरिएको छ । मिथिला प्रित्तिमाको अवसरमा तीर्थयात्री यी शिवलिंगको प्रेमाभावले दर्शन र पूजा गर्ने परम्परा थियो ।

मिथिला क्षेत्रमा मानिसको बसोबास सुरु भएपछि एउटा समुदायले यहाँ आफ्नो निवास गरे। ऊनीरुसँग गाईको ठूलो बन्धन थियो। यी गोपालहरु आफूना गाईलाई यहाँको समतल मैदान र यहाँको खाद्यान्नि र शिवालि पर्वतको दक्षिणमा उम्रिएको शिवालि जंगलमा चराउने गर्थे। दोश्रो सप्तसंस्कृतीले लेखिएको तेतीथी संहितामा यस विषयमा उल्लेख भएको पाइन्छ। विभिन्न समुदायका धार्मिक ग्रन्थमा समेत जनकपुरको चर्चा भएको पाइन्छ। यस्तो कतै ग्रन्थ छैन, जसमा जनकपुर वा मिथिला क्षेत्रको

छ । तर हरेक समयमा मिथिला क्षेत्र समृद्धिका रुपमा आफूलाई अगाडि बढाएका चर्चा गरिएको छ ।

राममन्दिर, आमा र बालकको मूर्ति

जनकपुरको प्रसिद्ध राममन्दिर आफैँमा मिथिलाको कलाको एउटा

आहारणका सभया लिन सकिन्ह । जो मन्दिर जनकपुरको प्रसिद्ध मन्दिरको थोपाली हो । यसको निर्माण विक्रम सम्वत् १२३९ सालमा अमरसिंह शास्त्रीले प्यागोडा शैलीमा दुई छाना भएको मन्दिर बनाएका हुन् । यहाँ गम्भर्गृहमा राम, सीता, लक्ष्मण, भरत, शत्रुघनसहितको रामको पाञ्चायन मूर्तिहरू रहेका छन्, दशवतार मूर्तिहरू छन् । यसको मर्मण मकवानपुरे मूर्तिहरूलाई ईन्दुविधाताको समयमा भएको र गुठीसमेत त्यतिखेर राखेको यहाँका तालातपत्रमाथो उल्लेख छ । मन्दिरमा श्री ३ बुद्ध शम्भोले पिप्तलमा सुनको जलप लगाएका थिए । जो अहिले पुनर्निर्माण गर्दा हटेको छ । मन्दिर परिसरमा अनेकौं मन्दिर छन् । कतिपय मन्दिर, जो यहाँ मध्यन्हर निधन भएको तिनीहरूको समाधिमेत छन् । ती समाधिमाथि समेत सानोतिनो मन्दिर बनाइएको छ । मिथिला मूर्तिकालको उत्तम उदाहरण हो । यस मूर्तिमाई खास सम्प्रदाय विशेषणै सम्बन्धित गर्नु हाल गारो छ, यद्यपि मूर्तिमाईको गुणेश, कार्तिकेय र लिंगबाट यो मूर्ति शैव सम्प्रदायको मूर्ति हो भन्ने बुझिन्छ । आमा बच्चाको सुसार गरिहेकी छिन् भने आमालाई दुबैटी महिलाले सुधार गरिरहेकी देखिन्छ । एउटा जिउ दिशिलेचिहेकी छिन्, अर्को पंखा हम्किरहेकी छिन् । आमाको लाक्षणिक केश सजावट तथा पदपद्माले किसिमको आँखाले यो एघारौं शताब्दीमा बनेको मूर्ति हो भन्ने देखिन्छ । अर्कोपटु तलतिर दुईवटा कमलको फूलमाथि ननमस्कार मुद्रामा भक्तजन कुँदैएका छन् । यो मूर्तिको जस्तै एउटा मूर्ति दिशिलीको संग्रहालयमा कलामकबाट प्रशस्ति छ र यसलाई बाह्रौं शताब्दीको मूर्ति भनिन्छ । यसरी शैलीका आधारमा पनि यो मूर्तिमाई बाह्रौं शताब्दीको भनुपर्छ । विभिन्न ठाउँमा भएका उत्खनन्मध्ये सिम्रौनगढमा पाइएका मूर्तिको बेदी चर्चा हुने गर्छ । किनकी यस क्षेत्रमा मिथिलाकाल प्रशस्तरूपमा प्राप्त भएका छन् । कालविद मोहनप्रसाद खिनालले विवेद वा मिथिलाको इतिहासमा धेरै खोज गरेका छन् । उनका अनुसार प्रारम्भकालदेखि विवेद वा मिथिलाको इतिहास निकै गौरवपूर्ण छ । प्राचीनकालमा गणदेखि अरुमा पर्ने मिथिला प्रदेश तीरभुक्का नामले प्रसिद्ध थियो । सोही शताब्दीमा ११औं शताब्दीमा एउटा चालुक्यका सेनापति नान्देवले आफ्नो एकलौटी अधिकार जमाई आएर स्वतन्त्र राज्य स्थापना गरे । त्यसपछि लगभग २ सय ५० वर्षसम्म (यसलाई तुलसी कवैकालदेखि २ सय २९ वर्षका पत्र उल्लेख गरेका छन्) मिथिला प्रदेशमा नान्देवकैवंशी राजाको शासन चल्यो । त्यसैबेलादेखि मिथिलाको राजधानी हुने सौभाग्य सिम्रौनगढलाई प्राप्त भयो । गोपालराज वंशवाहलीको अनसार,

राजधानीमा भगवान गौतम बुद्धको दुईशतक आम्मान भएको थियो। आफ्नो शुचले वहीँ मखावेद अन्वबन आदि स्थानमा सेर मानिसलाई आफ्नो धर्ममा दक्षिण गरेका थिए। गान्धार जातिकको कथा अनुसार, सोह्र हजार दुंगे घरहरु र सोह्र हजार नर्तकी थिए। जातकको वर्णनअनुसार बौद्धको राजधानी विदेपुत्री सात योजनाको क्षेत्रमा फैलिएको थियो। नौदशकालमा व्यापारी टाढाटाढामा आफ्नो सामान लिएर आउने गर्थे। रहेकदशक मिथिलाको इतिहासमा उपलपुल भएको घटना वर्णन गरिएको

नायदेव कर्नाटवंशी थिए । सुरुमा उनी महासामन्त थिए भन्ने 'महासवार्तिक' नामक हस्तलिखित ग्रन्थको पुष्पिका वाक्यमा परेको 'भारतसामन्त'थपति भनिलेखर कर्णाटक बषण धर्माधिभूपति भन्ने पदवलीदे देखाउँछ । कतिपय मूर्तिहरु मथिला क्षेत्रमा प्राप्त भएको छ । तर यसको विषयमा खोज भने हुनसकेको छैन । असकारण समस्या देखिएको छ । मथिला क्षेत्रको प्रागभूतिको विषयमा आवश्यक अनुसन्धानको खाँचो छ ।

 नेपाल रेल्वे समय तालिका 							
भंगाहा-जनकपुर धाम-जयनगर		जयनगर-जनकपुर धाम-भंगाहा					
सिफ्ट	भंगाहाबाट खुल्ने समय	जनकपुर धाम बुल्ने समय	जयनगर पुग्ने समय	सिफ्ट	जयनगरबाट खुल्ने समय	जनकपुर धाम पुग्ने समय	भंगाहा पुग्ने समय
पहिलो	०९:३०	०८:३५	१०:००	पहिलो	०८:३०	०९:५५	
दोस्रो		११:३०	१२:५५	दोस्रो	११:३०	१५:५५	
तेस्रो		१६:३०	१७:५५	तेस्रो	१६:००	१९:१२	२०:३०

महत्वापूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू		महोत्सवी
एम्बुलेन्स	१०२, ५२६०९०	जलेश्वर अस्पताल
५२६०९१, ०४१६२०४९१, ५२०२३०, ३२८६४४		प्रहरी
	५२६३६०	एम्बुलेन्स
प्रहरी	१००, ५२००९९	विद्युत
बाराण यन्त्र	५२००११	
जनकपुर अञ्चल अस्पताल	५२००३३	
रक्त संचार केन्द्र (रेडक्रस)	५२००७०	
आँखा अस्पताल	५२०३९७	
विद्युत फ्युज शाखा	५२०११५	
एयर पोर्ट	५२००४४	
बुद्ध एयर	५२५०२२	
यति एयरलाइन्स	५२००४४	
जानकी केबुल	५२३७२८	
साह केबुल	५२४७२२	
मोर्गेलिया प्रहरी चौकी	५२०७५०	
सन्ध प्रहरी मोर्गेलिया	५२५१३३, ५२७८००	

मन्दिरको समय

जानकी मन्दिर (प्रत्येक दिन)

बिहान ढोका खुलने समय :	०५:०० बजे
बिहान पूजा आरती :	०७:०० बजे
बिहान ढोका बन्द :	१२:०० बजे
अन्न क्षेत्रे :	निःशुल्क भोजन
दिउँसो ढोका खुलने समय :	०१:०० बजे
सन्ध्या पूजा आरती:साँभफा :	०७:३० बजे

राम मन्दिर (प्रत्येक दिन)

बिहान ढोका खुलने समय :	०५:०० बजे
मंगल आरती :	०७:३० बजे
महाप्रासाद भोग :	१२:०० बजे
दिउँसो ढोका खुलने समय :	०३:३० बजे
सन्ध्या पुजा आरती साँफ :	०७:०० बजे
रात्रि भोग :	०९:०० बजे
पट बन्द :	०९:१५ बजे

रत्नसागर मन्दिर (प्रत्येक दिन)

बिहान ढाका खुल्ल समय :	५:०० बजे
बिहान पूजा आरती:	८:०० बजे
मोगराज लामे समय:	११:३० बजे
निशुल्क अन्न क्षेत्र (दिउँसो):	१२:०० बजे
मन्दिर बन्द हुने समय:	१२:०० बजे
खुल्ले समय (दिउँसो):	४:०० बजे
रात्री आरती पूजा हुने समय:	९:३० बजे
रात्री मन्दिर बन्द हुने समय:	१०:०० बजे

राशिफल

 नेष - ARIES चू, चे, चो, ना, लि, लु, ले, लो, अ	 वृष - TAURUS इ, उ, ए, ओ, बा, वि, वु, वे, वो	 मिथुन - GEMINI का, कि, कु, घ, ड, ख, के, को, ह	 कर्कट - CANCER हि, हु, हे, हो, डा, डि, डु, डे, डो
धनार्जनको योग हुनको साथै तपाईंलाई देख्नेदृष्ट मोहित होला न ।	आजको दिन तपाईंमा निरोगिता तथा आरोप्यता अजला, बुल बृद्धि तथा तेजमा वृद्धि होला ।	मान तथा सम्मानमा हानि होला, आजको दिन भगवान गणेशको आराधना गर्नाले राखो हुन्छ ।	आजको दिन विशेषरूपमा होशियार रहनुहोला, अनावश्यक खर्च तथा व्ययले मन खिन्न रहला ।
 सिंह - LEO मा, मि, मु, मे, मो, टा, टि, टु, टे	 कन्या - VIRGO टो, प, पि, पु, ष, ण, ड, पे, पो	 तुला - LIBRA र, रि, रु, रे, रो, ता, ति, तु, ते	 वृश्चिक - SCORPIO तो, ना, मि, तु, नै, लो, या, पि, यु
विभिन्न प्रकारका धन तथा सम्पत्तिको लाभ होला, आजको दिन पुजापाठमा सहभागी भईरहल ।	तपाईं आजको दिन कुनै पनि मांगलिक सहभागी हुनुहुनेछ ।	विभिन्न प्रकारका उन्नति र प्रगति तपाईंलाई उत्साहित गराउला ।	आजको दिन तपाईंलाई रज्र पद प्राप्ति हुनसक्छ, कुनै पनि परिक्षामा उर्तिर्ण भईरहल ।
 धनु - SAGITTARIUS ये, यो, भि, भु, भ, फा, ड, भे	 मकर - CAPRICORN भो, ज, जि, खि, खु, खे, खो, रा, गि	 कुम्भ - AQUARIUS गु, रो, गो, सा, सि, सु, से, सो, द	 मीन - PISCES दि, डु, य, भ, ज, दे, दो, च, चि
कुनै पनि पद तथा नेतृत्व प्राप्त होला, तीर्थयात्रा पनि हुनसक्छ ।	आजको दिन तपाईंमा नयाँ नयाँ सोच र बिचारको उदय होला, साहित्यिक कार्य गरिरहल ।	वैदेशिक यात्रा तथा रोजगारको अवसर पनि प्राप्त होला ।	तपाईंलाई आजको दिन गुप्त बिद्या तथा जान प्राप्त होला, खानपान तथा मनोरंजनमा नालाक क्रियाकलापमा सहभागी भईरहल ।

संघ सरकारले शासन होइन, समन्वय गर्ने हो

प्रदेश संरचना, भइरहेका अभ्यास, अधिकार हस्तान्तरण, कानुनी जटिलता, जनताका माग, पार्टी एकीकरण र राज्यका प्राथमिकतालगायत समसामयिक विषयमा नेपाल समाजवादी पार्टीका सहअध्यक्ष एवं प्रदेशमन्त्री श्रेष्ठसँग लिइएको अन्तर्वार्ताको सम्पादित अंशः

मुलुकमा गएको आठ वर्षमा सङ्घीयता कार्यान्वयनमा भएको अभ्यासलाई यहाँले कसरी हेर्नुभएको छ ? संविधानसभाबाट सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संविधान घोषणाले देश दुई सय ४० वर्षपछि सङ्घात्मक प्रणालीमा प्रवेश गर्‍यो । यो हाम्रा लागि नितान्त नयाँ प्रणाली र संरचना भएको हुँदा बुझ्ने र प्रयोग गर्ने

सन्दर्भमा स्वभाविकरूपमा अनुभवको कमी थियो र छ भन्ने प्रतिविम्ब देखिन्छ । लामो समयको केन्द्रिकृत अभ्यासको ‘ह्याङ’ राजनीतिक नेतृत्व र कर्मचारी संयन्त्र सबैतिर देखिन्छ । सँगसँगै हामीले अवलम्बन गरेको निर्वाचन प्रणालीले एउटा दल विशेषको बहुमत आउँदैन । सरकार बनाउन बहुमत चाहिन्छ । त्यसका लागि लागि गठबन्धन गर्नेपर्यो । गठबन्धन गरिँदा राजतन्त्र पुनःस्थापना र सङ्घीयता खारेजीको मुद्दा बोकेका तथा राजतन्त्र अन्त्य गरी सङ्घीयता र गणतन्त्रको नेतृत्व गरेका दलहरू एकैठाउँमा रही सरकार सञ्चालन गर्नुपर्दा सङ्घीयता कार्यान्वयनको प्रभाव कति होला भनी सहज अनुमान गर्न सक्छौं । यी विविध खाले जटिलताका बीच

सङ्घीयतालाई संस्थागत र सुदृढ गर्न प्रदेशलाई बलियो र सक्षम बनाउनुको विकल्प छैन । सङ्घीयता कार्यान्वयनको सन्दर्भमा यसबीचमा कानुन तर्जुमामा भएको उपलब्धि र समस्यालाई कसरी हेर्न सकिन्छ ? यसबीचमा सङ्घीयतासँग जोडिएका कतिपय कानुन बने, कतिपय बन्न बाँकी छन् । बनेका ऐन कानुनलाई कार्यान्वयनमा लैजान अहिले पनि विविध समस्या छन् । जस्तो प्रहरी समायोजनसम्बन्धी कानुन २०७६ सालमा बनेको हो नि ! त्यो ऐन आजसम्म कार्यान्वयनमा नहुँदा प्रदेशको काम कारबाहीप्रति नै प्रदेशवासीले प्रश्न उठाउन थालेका छन् । प्रदेश सरकारको कार्यसम्पादनप्रति नै प्रश्न उठ्यो । यी र यस्तै विषयमा प्रधानमन्त्री र गृहमन्त्रीलाई भेटेर

लिखितरूपमै प्रहरी समायोजनका विषयमा ध्यानाकर्षणपत्र बुझाएका छौं । उहाँहरूले छिटोभन्दा छिटै ऐनअनुरूप समायोजन गर्छौं भनी प्रतिबद्धता जनाउनुभएको छ । विश्वास छ, यो काम छिट्टै हुनेछ । संविधानमा सङ्घीय, प्रदेश र स्थानीय सरकारको एकल र साझा अधिकारका विषयमा प्रष्ट उल्लेख छ । त्यसअन्तर्गत बनेका प्रहरी समायोजन ऐनसहितका कानुन कार्यान्वयनमा गएनन् । सङ्घीय निजामती र शिक्षा ऐन त बनेकै छैन । यसले प्रदेश सरकारलाई समस्या भयो । जनतालाई ऐन बन्यो वा बनेन भनी चासो लिने कुरा भएन । केवल परिणाम चाहियो । संविधानले जनतालाई दिएको हकअधिकार छिटो कार्यान्वयनमा लैजान जटिलता

- राजतन्त्र पुनःस्थापना र सङ्घीयता खारेजीको मुद्दा बोकेका तथा राजतन्त्र अन्त्य गरी सङ्घीयता र गणतन्त्रको नेतृत्व गरेका दलहरू एकैठाउँमा रही सरकार सञ्चालन गर्नुपर्दा सङ्घीयता कार्यान्वयनको प्रभाव कति होला भनी सहज अनुमान गर्न सक्छौं । यी विविध खाले जटिलताका बीच सङ्घीयतालाई संस्थागत र सुदृढ गर्न प्रदेशलाई बलियो र सक्षम बनाउनुको विकल्प छैन ।
- बागमती प्रदेशको आन्तरिक मामिला तथा कानूनमन्त्री गङ्गानारायण श्रेष्ठले मुलुकमा राजनीतिक परिवर्तनका लागि ज्यानकै बाजी राखेर आन्दोलनमा होमिने एक भद्र र जुझारु व्यक्तित्वका रूपमा राष्ट्रिय राजनीतिमा आफ्नो परिचय बनाएका छन् । गत निर्वाचनमा सिन्धुलीबाट प्रदेशसभा सदस्य निर्वाचित उनी बागमती प्रदेशको मन्त्रीका हैसियतले समग्र शान्ति सुरक्षा र कानुन कार्यान्वयनको जिम्मेवारीमा रहेका छन् ।

गंगानारायण श्रेष्ठ, मन्त्री

आन्तरिक मामिला तथा कानून, बागमती प्रदेश

परेको छ । सङ्घीय सरकारबाट ती कानुन निर्माणमा उदासिनता देखिएको हो कि भनी हामी ध्यानाकर्षण गर्न आएका हौं । कानुन निर्माणमा प्रदेश सरकारको अग्रसरता र उपलब्धि कस्तो छ त ? प्रदेश सरकारले एकल सूचीमा रहेका विषयमा जोडिएका कानुन फटाफट बनाएको छ, जब साझा अधिकार सूचीको कुरा आउँछ, स्वभाविकरूपमा उसका सहयात्री र सरोकारवालासँग छलफल गर्नुपर्छ । प्रदेशले सङ्घ र स्थानीय तहसँग पनि समन्वय गर्नुपर्‍यो । यो विषयमा हामीलाई समस्या भइरहेको छ । शान्ति सुरक्षा प्रदेशको जिम्मा भनेर संविधानमा लेखिएको छ । तर त्यो सङ्घीय सरकारले पनि हेर्छ । प्रहरी ऐनअनुसार सरकारले समायोजन नगरिदिँदा हामीलाई अठ्ठेरो परेको छ । कि भर्ना गर्न हामीलाई अधिकार दिनुपर्‍यो । अहिले भइरहेकै नेपाल प्रहरीलाई समायोजन गरेर प्रदेश प्रहरी बनाउने हो । त्यतातिर नेपाल सरकारको ध्यान छिटो जाओस् भन्ने हाम्रो माग हो । प्रदेश सरकारको विकास निर्माण र योजना छनोटमा राजनीतिक गन्ध र सौदाबाजी हुने गर्छ भन्ने आरोप छ नि ? हामीले जुन विकासको ढाँचा प्रयोग गरिरहेका छौं, त्यसलाई परिमार्जन गर्न राजनीतिक दल, नागरिक समाज र सरोकारवालाबीच गहन र बहुत्व छलफल तथा अन्तर्क्रिया आवश्यक छ । अहिले हामीले अवलम्बन गरेको विकासको ढाँचा पछिचमा आधारित छ । त्यो भनेको आवश्यकताका आधारमा नभई जसको जति बढी पहुँच छ, त्यसले त्यति नै बढी बजेट लैजाने हो । मतदाता रिसाउलाउन् तथा भोलि चुनाव लड्नुछ भन्ने मानसिकताबाट योजना तर्जुमा हुँदै आएको छ । सांसद भनेको विधायक भएकाले अब विकासको भारी बोकाउन हुन्न भन्ने मेरो मान्यता छ । उहाँहरूको राम्रो कानुन बनाउने जिम्मेवारी हो । बागमती सरकारले मातहतका १३ जिल्ला र एक सय १९ पालिकाबाट योजना सङ्कलन हुने योजना बैंक बनाएको छ । प्रदेश नीति योजना आयोगले तीमध्ये कुन आवश्यक हो वा होइन भनी पुष्टि गरेपछि छनोटमा परेका योजनामाल अघि बढ्छ । जहाँ आवश्यकता छैन, त्यहाँ बजेट र योजना थुप्रै प्रवृत्ति अब दोहोरिन्न । त्यो भएन भने पनि जनता सन्तुष्ट हुँदैनन् ।

विकास निर्माणमा प्रदेश सरकारले के विषयलाई प्राथमिकतामा राखेको छ त ? सडक, खानेपानी र बिजुली आधारभूत भौतिक पूर्वाधारका क्षेत्र हुन् । सडक पुर्याउने नाममा सरकारले नै विगत ३० वर्ष भत्काउने काम गरेको छ । पचासदेखि ८० को दशकसम्म हामी सबै र डोजर झाडभरलाई इन्जिनियर बनाएर भत्काउनेबाहेक गाउँ–गाउँमा बनाउने काम त्यति गरेनौं । भत्काउने चरण सकिएकाले प्राथमिकीकरण गर्दै बनेकालाई सडकको स्तरोन्नति र ट्याक खोलिएकालाई ग्राभेलिङ गर्दै जानुपर्छ । विकाससम्बन्धी समग्र अवधारणामा नै वृहत्तर छलफल गर्नुपर्छ ।

प्रदेश संरचनाको औचित्य, भ्रष्टाचार वृद्धि र खर्चलाई पनि सँगै जोडिएको पाटोलाई यहाँले कसरी हेर्नुहुन्छ ? भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्ने सन्दर्भमा रोग एकातिर छ, औषधि अर्कोतर्फ गरिरहेको अवस्था छ । भ्रष्टाचार ९० प्रतिशत कमी मुहान भनेकै हामीले प्रयोग गरेको निर्वाचन प्रणाली हो । यो प्रणालीलाई परिवर्तन गरेर पूर्ण समानुपातिक बनाउन सके भ्रष्टाचार ९० प्रतिशत कमी हुन्छ । अहिले भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि अख्तियार दुस्प्रयोग अनुसन्धान आयोग, राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र र सम्पत्ति शुद्धीकरण आयोगलगायतका संरचनालाई कति स्वायत्त र प्रभावकारी बनाइएको छ ? हामीलाई राष्ट्रप्रतिदेखि सामान्य नागरिकहरूको सम्पत्ति छानबिन र कारबाही गर्न सक्ने अधिकारसम्पन्न आयोग चाहिएकामा सेवानिवृत्त कर्मचारीलाई कुनै न कुनै रूपले अख्तियारीको नेतृत्वमा पठाउने गरेका छौं । अहिलेको संरचना ठिक छैन । यस्ता संरचनालाई समयानुकूल रुपान्तरण र परिवर्तन गर्नुपर्छ । अर्कोतर्फ मान्छेमा स्वभाव लोभी, भ्रष्टाचारी र आपराधिक हुने भएकाले त्यस्ता प्रवृत्तिलाई सामाजिक बहिष्कार गर्नुपर्छ । त्यसका लागि पनि अहिलेको निर्वाचन प्रणाली फेर्नपर्ने हुन्छ । अन्यथा भ्रष्टाचारका अभियान नारामा मात्र सीमित हुन्छ । समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली भ्रष्टाचार न्यूनीकरणको अचुक उपायजस्तो विश्लेषण भयो, तर सँगसँगै यसले परिवारवाद र विकृति बढ्यो हटाउनुपर्छ भन्ने आवाज उठिरहेको पक्षलाई यहाँले कसरी लिनुभएको छ ? मैले भन्न खोजेको पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली अहिलेको जस्तो नभई अर्कै हो । अहिलेको अभ्यास कुनै न कुनै रूपमा नेतालाई प्रभावमा राख्ने खालको छ । यो ठिक र पूर्ण छैन । हामीले भनेको समाज जस्तो छ, राज्यलाई त्यस्तै बनाउने हो । नेपाली समाज इन्द्रेणी रङको छ । त्यसका लागि समाजलाई समान अधिकार, समान अवसर, समान पहुँच र समान प्रतिनिधित्व गराउने खालको संरचना निर्माण गर्नुपर्छ । जनसङ्ख्याका आधारमा पहिला महिलाको कोटा सुनिश्चित हुनुपर्छ । त्यसभित्र महिला–महिलाबीच प्रतिस्पर्धा गराउनुपर्छ । त्यसमा प्रत्यक्षको विशेषता पनि आयो । सबै जातजातिलाई क्लष्टर र जनसङ्ख्याको आधारमा सिटको बाँडफाँट गरिनुपर्छ । राज्यमा समान प्रतिनिधित्व र प्रतिस्पर्धासँगै अघि बढाउन सकिने निर्वाचन प्रणाली अहिलेको आवश्यकता हो ।

प्रदेश संरचना खर्चिलो छ, मुलुकले धान्न सक्दैन भन्ने काणबाट उठेको प्रश्न, आत्मनिर्भर र अधिकार हस्तान्तरणका विषयलाई यहाँले कसरी हेर्नुभएको छ ? प्रदेश संरचना धेरै महँगो र खर्चिलो भयो भन्ने कुरा देशको इतिहास नबुझेकाले भनेका हुन् । हिजो राणाकाल, पञ्चायत र प्रजातन्त्रमा त्यस्ता संरचना थिएन र ? राणाकालमा गाँडा र गोश्वारा थिए भने पञ्चायतमा पाँच विकास क्षेत्र, १४ अञ्चल र ७५ जिल्ला

तथा त्यहीअनुरूपको गाउँ पञ्चायत थियो । मुलुकमा गणतन्त्र आएपछि गाविसलाई वडा बनाइएको छ । अहिले सात प्रदेशमात्रै छ । हिजोका अञ्चलाधीश अहिलेका मुख्यमन्त्रीभन्दा धेरै खर्च गरेर बस्थे । त्यसलाई हामीले बिसिएका छौं । अहिले जिल्ला, गाविस र अञ्चल संरचना हटाएर सात प्रदेश र सात सय ५३ पालिकामा सीमित तुल्याइँदा खर्च बढ्यो कि घट्यो ? हिजो सङ्घीय गणतन्त्र ल्याउनका लागि लडेका नेताले आज गणतन्त्र, सङ्घीयता र धर्मनिरपेक्षताको विरोध गर्छ भन्ने त्यो राजनीतिक बेइमानी हो । उसले स्वार्थको रोटी कुनै ढङ्गले सेक्न खोजेको अर्थ लाग्छ । सङ्घीय सरकारले प्रदेशलाई अधिकार नर्दिँदा काम कारवाहीमा समस्या उब्जेको छ । राजस्वको बाँडफाँटमा पनि न्याय भइरहेको छैन । बजेट विनियोजन र आर्थिक उन्नयनमा पनि समस्या खडा गरेको छ । वित्तीय सङ्घीयता उल्टो छ । उठेको राजस्वको ७० प्रतिशत केन्द्रले राख्छ, बाँकी ३० प्रतिशत प्रदेश र स्थानीय तहलाई वितरण गर्छ । संसारभरको अभ्यास भनेको सेना, परराष्ट्र र मुद्रा मात्रै केन्द्रीय सरकारले हेर्ने हो र बाँकी काम समन्वय गर्ने हो, शासन गर्ने होइन । शासन त प्रदेश र स्थानीय तहले गर्छ नि ! यहाँ उल्टो भयो, शासन सङ्कल गर्ने, प्रदेश र स्थानीय तहले समन्वय गर्नेजस्तो भयो । हामी पुल होइन, सरकार हो । यो भएमा मात्र प्रदेश र स्थानीय तहबीच समन्वय र सम्बन्ध विस्तार हुन्छ । सङ्कल खटाउञ्जेल स्थानीय तहले प्रदेशलाई टेढैन । प्रदेशमा जाने सचिव पनि आफैले नियुक्ति र कार्य जिम्मेवारी दिन पाउनुपर्छ । देशको प्राथमिकता र जनतामा देखिएको निराशाको पाटोलाई कसरी समीक्षा गर्नुहुन्छ ? राष्ट्रिय पुँजी निर्माणतर्फ अब सरकारको ध्यान केन्द्रित हुनुपर्छ । त्यसका लागि गणतन्त्रको जगमा टेकेर तीव्र आर्थिक, सांस्कृतिक र सामाजिक रुपान्तरणको ऐतिहासिक अभियान पुरा गर्न अघि बढ्नुपर्छ । विभिन्न राजनीतिक सोच भएका गठबन्धन सबैलाई मिलाएर जान सजिलो छैन, असजिलोका बीचबाट पनि राष्ट्रिय अर्थतन्त्र सुधार र पुँजीको विकास सकिन्छ । चुनौती भयो भनेर छुट पाइन्न । राजनीतिक स्थिरता र स्थायित्वसँगै अब सम्पूर्ण विकास र समृद्धितर्फ केन्द्रित गर्न सकिएन भने व्यवस्था, प्रणाली र उपलब्धिप्रति जनताले प्रश्न उठाउने र विरोध गर्दै जाने स्थिति बन्ने भएकाले त्यसतर्फ ध्यान दिनुपर्छ । विज्ञान, प्रविधि र सूचनाका क्षेत्रमा अभूतपूर्व क्रान्ति भएको छ । यसले संसारमा कुनै सिमाना राखेको छैन । यो क्रान्तिसँगै मानिसलाई असन्तुष्टि र नकारात्मक चेत बढाउन सहयोग गरिरहेको छ । युवा पुस्तालाई श्रमप्रतिको सम्मान प्रदान गर्न सकिएन ।

प्रदेशमा देखिएको राजनीतिक अस्थिरता र दलप्रतिको जनविश्वासबारे यहाँको धारणा के छ ? सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र

संसारभर अभ्यास गरिएका राज्य व्यवस्थामध्ये राम्रो भनिएको छ । कुनै पनि राज्यव्यवस्था शतप्रतिशत राम्रो वा नराम्रो भन्ने हुन्न । यहाँ सबैले प्रतिस्पर्धा, मतदान र उम्मेदवार बन्न पाउँछन् । वाक र प्रेस स्वतन्त्रतासँगै मानवअधिकार सुनिश्चित छ । लोकतन्त्रमा गलत मानिस पनि एकपटक छनोट हुनसक्छ, लोकतन्त्रले नै अर्कोपटक उसलाई बिदाइ गर्छ । लोकतन्त्रको सुन्दरता भनेकै यही हो । प्रदेश सरकार निर्माणमा देखिएको अस्थिरता भनेको केन्द्रको हस्तक्षेप हो । हामी सङ्घीय प्रणालीमा छौं, प्रदेश स्वतन्त्र होइन तर स्वायत्त हुन् । आफ्नो निर्णय आफैं गर्न सक्छ । दलको अध्यक्षले केन्द्रमा बसेर पालिका अध्यक्षको टिकट यहाँबाटै निर्धारण गर्छ । त्यो ठिक होइन, केन्द्रले समय नीतिमालै बनाउने हो नि । कोशी प्रदेशको समस्या ठूलो थिएन, उनीहरूलाई नै अधिकार दिएको भए आफ्नै बलबुता, अनुभव र क्षमताले समाधान गर्थे । केन्द्रले तानातान गर्दा जताततै जुझ्ना खुस्कियो । पछिल्लो समय पार्टी एकीकरणको अभ्यास अघि बढेको विषय सार्वजनिक भएको थियो, त्यसको प्रगति कहाँ पुग्यो नि ? नेकपा (माओवादी केन्द्र) देशमा रहेका राजनीतिक पार्टीमा सिद्धान्त, मुद्दा र विचारका हिसाबले सबैभन्दा नजिक रहेकाले हामी अलग–अलग बसेर भन्दा एकै ठाउँमा मिलेर एकताबद्ध भएर जाऔं भन्ने हाम्रो सोच हो । माओवादीहरू एक ठाउँमा आएर मात्रै पनि पुग्दैन । पार्टीको विचार मिलेसँगै एकता गरेर जाने, विचार र राजनीति केही मिलेको छ, तर पूरा मिलेको छैन भने मिलेका जति एउटा ठाउँमा बस्न मोर्चा बनाएर जानुपर्छ । त्यसका लागि बैठकले पार्टी एकता–धुरवीकरण गर्न पार्टी अध्यक्षको संयोजकत्वमा संयोजन समिति बनाएका छौं । यसले एकताको लागि केन्द्रसँग वार्ता र छलफल अघि बढाउँछ । सँगसँगै धुवीकरण गर्न अरु समाजवादी शक्ति छलफल चलाउँदै अघि बढ्छ ।

मुलुकमा राजनीतिक अस्थिरता अन्त्य गर्दै युवालाई देशमै भविष्य देखाउन तपाईंहरूजस्ता नेताको केही योजना छ कि ? एउटा व्यक्ति विशेषको हिम्मत र पहलमा सिङ्गापुर, मलेसियालगायत दुईदेखि तीन दशकभित्र विकासको शिखरमा पुगेका देश थुप्रै छन् । नेपालमा पनि जुन प्राकृतिक स्रोत र साधन छन्, राजनीति स्थिरित्वसँगै यी कुरालाई अघि बढाउन सक्दा निराशा हुने र छटपटाउनुपर्ने अवस्था होइन । देश बन्दैन भनेर विदेशिनपर्ने अवस्था छैन र होइन पनि ।

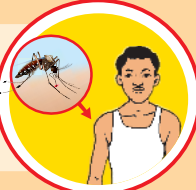
राज्यको पुनःसंरचना, शासकीयस्वरूप र निर्वाचन प्रणालीसहितको संरचनामा थप काम गर्नुपर्छ । देशले दुरदर्शी नेताको खोजी गरिरहेको छ, त्यो घटनाक्रमसँगै आउने विषय हो । वैचारिक र राजनीतिक तथा कार्यक्रमका हिसाबले पनि स्पष्टतासहितको प्रतिबद्धताका साथ अघि बढ्दा समृद्धि हाम्रै पालामा सम्भव छ । म त्यो देख्छु ।

सुरक्षित रहौं
रोकथाम गरौं
नियन्त्रण गरौं

डेंगी भाइरसको संक्रमणबाट
बच्ने उपायहरू

डेंगी रोग डेंगी भाइरसबाट संक्रमित एडिज जातको लामखुट्टेको टोकाईबाट मात्र सर्दछ ।

थोरै मात्र पानी जम्मा भएको भाँडामा पनि यो लामखुट्टेले फुल पार्दछ र यसको वृद्धि विकास हुन्छ ।

डेंगीका मुख्य लक्षणहरू

उच्च ज्वरो आउनु

जोर्नी र मांशपेशीहरू बेस्सरी दुख्छु

आँखाको गेडी दुख्छु

बेस्सरी टाउको दुख्छु

शरीरमा राता बिमिराहरू आउनु

वाकवाकी लाग्नु वा वाक्ता हुनु

डेंगीका लक्षणहरू देखिएमा के गर्ने ?

घरमै बसेर उपचार गर्ने सल्लाह दिएमा ज्वरो घटाउनका लागि र जीउ दुख्नेको कम गर्नको लागि प्यारासिटामोल बाहेक बुफिन र एसिभन जस्ता अन्य औषधीको सेवन नगर्ने ।

अस्पताल भर्ना हुन सल्लाह दिएमा तुरुन्त भर्ना हुने ।

(* चिकित्सकको सल्लाह नलिईकन कुनै पनि औषधी सेवन नगर्ने)

फेटा गाउँपालिका
बारा, मधेश प्रदेश

आकर्षक मूल्यमा बिक्री हुँदै अगौटे सुन्तला

चितवन । चितवनको पहाडी क्षेत्र इच्छाकामना गाउँपालिकामा उत्पादन भएको सुन्तलाले आकर्षक मूल्य पाउन थालेको छ । उचित मूल्य पाउन थालेपछि किसान उत्साहित भएका छन् । सुन्तला पर्याप्त उत्पादन हुने यस क्षेत्रका किसानले सुरुआतमै अगौटेबाट राम्रो आम्दानी लिन सफल भएका छन् । इच्छाकामना गाउँपालिका–५ का रामप्रसाद बोहोरा अधिल्ला वर्षको तुलनामा अहिले सुन्तलाले उचित मूल्य पाएको बताउँछन् । उनले अहिले सुन्तलाको होलसेल मूल्य प्रतिकिलो ९० रुपैयाँ सम्म परेको बताए । बोहोराले भने, ‘कम उत्पादन भए पनि मूल्य राम्रै पाएका छौं ।’ बोहोराले दुई बिघा क्षेत्रफलमा सुन्तला खेती गर्दै आएका छन् । वैदेशिक रोजगारमा गएर राम्रो नभएपछि तीन महिनामा नेपाल फर्किएका ३३ वर्षीय उनी सुन्तलाबाट विदेशको भन्दा राम्रो कमाइ भएको बताउँछन् । बुबाको पालादेखि आफ्नो घरका लागि मात्रै सुन्तला खेती गरिएको भए पनि विस्तारै यसलाई व्यावसायिक गर्दै जाँदा अहिले आम्दानीको

मूल्य स्रोत नै सुन्तला खेती भएको उनले बताए । बोहोराले भने, ‘अहिले सुन्तलाको मूल्यबाट सन्तुष्ट छु । अन्य साथीहरु पनि सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ।’ अझै सुन्तलाको मूल्य बढ्नेमा उनी विश्वस्त छन् । विगत वर्षहरुमा यति बेला प्रतिकिलो ७० रुपैयाँ हाराहारीमा सुन्तला बिक्री हुने गरेको थियो । सुन्तलाले उचित मूल्य पाउँदा इच्छाकामना गाउँपालिकाका किसान हर्षित छन् । इच्छाकामना–३ माझगाउँका सीताराम गुरुङले चार बिघा क्षेत्रफलमा सुन्तला खेती गर्दै आएका छन् । उनले अहिले उत्पादन भएको सुन्तलाले बजार मूल्य राम्रो पाएको भन्दै यही मूल्य कामय रहे यस वर्ष राम्रो आम्दानी लिन सकिने बताए । उनले भने, ‘अहिले होलसेल मूल्य नै प्रतिकिलो १० देखि १०० रुपैयाँसम्म परेको छ । यो बढ्दै जाने देखिन्छ ।’ बजार भाउ स्थिर रहन नसके भएकाले अहिलेको मूल्यबाट घटवढ हुनसक्ने भन्दै उनले बजारको व्यवस्था गर्न सके व्यावसायिक सुन्तला खेती गर्ने किसानले राम्रो आम्दानी लिन सक्ने बताए । गुरुङले भने, ‘अहिले थोरै उत्पादन भएको छ । त्यही कारणले

मूल्य पाउन सकेको हो । २४ वर्षको उमेरदेखि सुन्तला खेती गर्दै आएको अनुभव सुनाउँदै ६० वर्षीय गुरुङले अगौटे सुन्तलाले राम्रो मूल्य पाएको बताए । आफू सुन्तला खेतीबाट सन्तुष्ट रहेको उनले बताए । उनले वार्षिक चारदेखि पाँच लाख रुपैयाँसम्मको सुन्ताल बेच्दै आएका छन् । इच्छाकामना गाउँपालिकाको कृषि विकास शाखा प्रमुख आशिष त्रिपाठी अहिले बजारमा आएको सुन्तलालाई बजारको अभाव नभएको बताउँछन् । उनले भने, ‘बजारको अभाव पनि छैन र सुन्तलाले राम्रो मूल्य पनि पाएको छ ।’ केही किसानले ठेकेदारमार्फत सुन्तला बजारमा ल्याउने हुँदा मूल्य पाए पनि पैसा नपाउने समस्या भएको भन्दै उनले यो समस्या समाधानका लागि शाखाले सहकार्य गर्ने प्रयास गरिरहेको बताए । यस पालिकामा ३५ हेक्टर क्षेत्रफलमा सुन्तला खेती गरिँदै आइएको छ । जहाँ वार्षिक तीन सय मेट्रिक टन सुन्तला उत्पादन हुँदै आएको छ । जिल्लाको इच्छाकामना गाउँपालिका र भरतपुर महानगरपालिका–२९ को पहाडी क्षेत्रमा सुन्तला खेती गरिँदै आइएको छ ।

होन्डाले यो दशक दुईपाङ्ग्रे

विद्युतीय सवारीमा लगानी गर्ने

एफपी

टोक्यो ।

जापानी अटो कम्पनी होन्डाले यो दशकमा विद्युतीय मोटरसाइकल र मोपेडको उत्पादनमा पाँच सय अर्ब येन (तीन अर्ब ४० करोड अमेरिकी डलर) लगानी गर्ने योजना बताएको छ । विश्वको सबैभन्दा ठूलो दुईपाङ्ग्रे सवारी निर्माता उक्त कम्पनीले सन् २०३० सम्ममा ३० नयाँ विद्युतीय मोडेल लन्च गर्ने र विद्युतीय मोटरसाइकलहरूको विद्यमान लागतलाई ५० प्रतिशतले कम गर्ने योजना बनाएको पनि जानकारी दिएको छ । ‘आफ्ना मोटरसाइकलहरूको विद्युतीकरणका लागि होन्डाले

सन् २०२१ देखि सन् २०२५ सम्मको अवधिमा एक सय अर्ब येन लगानी गरिरहेको छ र सन् २०२६ देखि सन् २०३० सम्मको पाँच वर्षको अवधिमा थप चार सय अर्ब येन लगानी गर्नेछ’, होन्डाले बुधबार एक विज्ञप्तिमा

भनेको छ । कम्पनीले सन् २०३० का लागि उसको विश्वव्यापी वार्षिक बिक्री लक्ष्यलाई पनि बढाएर ४० लाख एकाइ बनाएको छ । यो अधिल्लो वर्षको घोषित ३५ लाख एकाइभन्दा बढी हो ।

प्रारम्भमा आन्तरिक प्रचलनशील इन्जिन मोडेलका लागि आफ्नो विद्यमान पूर्वाधार संरचनाको उपयोग गर्ने तर सन् २०२७ देखि समर्पित विद्युतीय मोटरसाइकल उत्पादन संयन्त्र सुरु गर्ने पनि विज्ञप्तिमा उल्लेख छ । ग्यान्ड भ्यू रिसर्चका अनुसार विश्वव्यापी विद्युतीय मोटरसाइकल बजार सन् २०२२ मा ३० अर्ब डलरको थियो । आंशिकरूपमा इन्धनको लागत र जलवायु परिवर्तनका बारेमा सार्वजनिक चिन्ताका कारण सन् २०२३ र सन् २०३० को बीच यसको बजार प्रतिवर्ष १९ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान गरिएको छ ।

केपी ओली कपको फाइनलमा मधेश

मधेशदृष्टि वीरगंज ।

सशस्त्र प्रहरी बलको एपीएफ क्लबलाई हराउँदै मधेश प्रदेश केपी ओली कप टी–२० क्रिकेट प्रतियोगिताको फाइनलमा पुगेको छ । बिहीवार भएको खेलमा मधेसले एपीएफलाई ११ रनले पराजित गर्‍यो । मधेसले दिएको १ सय ९८ रनको लक्ष्य पछ्याएको एपीएफले निर्धारित २० ओभरमा ९ विकेट गुमाएर १ सय ८६ रनमात्र सिमित भयो । एपीएफका कप्तान प्रदीप ऐरीले सर्वाधिक ५५ रन बनाए । यस्तै

सन्दीप जोराले ५४ र लोकेश बमले ३२ रन जोडे । बलिङतर्फ मधेसका विशाल पटेलले ३ तथा हरिशङ्कर शाह र

प्रदिप पासवानले समान २ विकेट लिए । यसअघि पोखरा रङ्गशालामा टस जितेर ब्याटिङ गरेको मधेसले निर्धारित २०

रासस नवलपुर । नवलपरासी (बर्दघाट–सुस्तापूर्व)को गैँडाकोट–११ का गुप्तप्रसाद रेग्मी पहिलो स्थानीय तह निर्वाचन, २०७४ मा वडासदस्य निर्वाचित भए । त्यसपछि उनले राजनीतिमा मन लगाएनन् । रेग्मीको मन वैदेशीक रोजगारतर्फ मोडियो । उता पनि खासै जम्न नसकेपछि उनी स्वदेश नै फर्किए । रेग्मी अहिले व्यावसायिक किसानको रूपमा स्थापित भएका छन् । वडा सदस्य रहँदै गर्दा २०७५ मा गैँडाकोट–१८ बसेनीमा केही जग्गा लिएर फलफूल खेत सुरु गरेका उनले टीकारख टुल्की कृषि फार्म दर्ता गरे । रेग्मी व्यावसायिक किसान बन्नका पछाडि उनले विदेशमा देखेसिकेको कुरा नै मुख्य हो । ‘दुईपटक कतार गएँ, त्यहाँ पुग्दा एभोकाडो खाए । तर, त्यसको स्वाद पाइनँ’, रेग्मीले भने, ‘त्यसपछि अष्ट्रेलिया गएँ, त्यहाँ पुग्दा छोरीहरूबाट एभोकाडोको बारेमा र गुणको बारेमा जान्ने अवसर पाएँ ।’ एभोकाडो चिसो ठाउँमा हुन्छ भन्ने थाहा पाएपछि नेपाल फर्किएर गैँडाकोट–१८ मा जग्गा किनेको रेग्मीले सुनाए । ‘चिसो हावापानी भएको ठाउँ हो, १३ रोपनी १४ आना जग्गा खरिद गरेँ ।’, उनले भने ।’

दश बोट सुन्तलाबाट पन्ध्र सय
विसे २०७५ मा १० बोट सुन्तला लगाएका रेग्मीको फार्ममा अहिले १५ सय सुन्तलाका बोट छन् । उनले फलफूल खेती गर्न सुरु गर्दा जिल्लामा उन्नत जातका कागती र सुन्तलाका बिरुवा पाइँदैनथ्यो । धनकुटाको पारी पाल्ते पुगेर कागतीको बिरुवा लिएर आएको भन्दै रेग्मीले कागतीको बिरुवासँगै १० ठूला सुन्तलाको बिरुवा पनि लिएर आएको अनुभव सुनाए । ‘सुरुमा १० सुन्तला र चार सय कागतीबाट फलफूल खेतीसुरु गरेँ, उनले भने, ‘विसे २०७६ बाट सुन्तला थप सुरु गरिएको हो, अहिले डाँडाभरि सुन्तला छन् ।’ अहिले रेग्मीको फार्ममा सुन्तलाको एक हजार पाँच सय बोटबिरुवा, कागतीका नौ सय, निबुवाका तीन सय, मौसमका दुई सय, किन्चुका (माघको अन्तिमतिर पात्रे फलफूज प्रजाति) एक सय, आँखे टिम्रुका एक सय, लप्तीका ६० बोटबिरुवाका साथै स्याउ, किबी, आँप, लिची र एभोकाडोसहितका फलफूलका बोटबिरुवा छन् । उनको फार्ममा सुरुआती समयबाट अहिलेसम्म सबै गरी दुई करोड ५० लाख रुपैयाँ बढी लगानी भइसकेको बताए ।

आम्दानी लिन सुरु
रेग्मीले फार्ममा लगाएका फलफूलका बोटबिरुवाले गत वर्षदेखि आम्दानी दिन सुरु गरेका छन् । ‘गत वर्ष फलफूल बिक्रीबाट दुई लाख रुपैयाँ जति आम्दानी गरेकामा अहिले १० लाख रुपैयाँ जति आम्दानी होला’, उनले भने, ‘अझै केही फलफूल टिप्र बाँकी छन्’, फलफूलका बिरुवाबाट अर्को साल २० लाख रुपैयाँ भन्दा बढीको आम्दानी हुने अपेक्षा गरेको चार सय बोटबाट मात्रै आम्दानी भएको भन्दै रेग्मीले भने, ‘अब फलफूलबाट हुने आम्दानी बढ्दै जान्छ ।’ यस वर्ष सुन्तलाको चार सय बोटबाट मात्रै आम्दानी भएको भन्दै उनले आगामी वर्षबाट करिब एक हजार सुन्तलाको बोटले आम्दानी दिन सुरु गर्ने बताए । ‘अब करिब पाँच सय बोट कागतीले आम्दानी दिन सुरु गर्ला कागतीले पनि अहिलेको भन्दा दोब्बर आम्दानी हुन्छ’, उनले भने । यस वर्ष सुन्तला, कागती, निबुवा, टिम्रुलगायतका बोटबाट आम्दानी लिन सुरु भएको छ । **फलफूल खेतीको क्षेत्रफल विस्तार**
रेग्मीले पाँच वर्ष अगाडि १३ रोपनी १४ आना जग्गाबाट सुरु गरेका फलफूल खेतीको क्षेत्रफल गर्दै अहिले ८२ रोपनी क्षेत्रफलमा फलफूल खेती गरेका छन् ।

उनले सुरुमा ५० हजार प्रतिरोपनीका दरले जग्गा किनेको बताए । जग्गा किनेर पास गरेपछि मात्रै यस ठाउँमा आएको भन्दै उनले भने, ‘जग्गा किनेपछि यहाँ आउनका लागि राम्रो सडक थिएन । खाल्डाखुल्डी भएका सडक पार गरेर आउनुपर्ने थियो ।’ सार्वजनिक सवारीसाधन ठाउँठाउँमा धकेल्दै आउने गरेको भन्दै अहिले बाटो सहज हुँदा आउजाउ गर्न सजिलो भएको रेग्मीले बताए । ‘बाटो अलि सहज भएपछि मैले कार बेचेर पिकअप किनँ, यो पिकअपबाट आउनजान सहज भएको छ’, उनले भने । उनले १३ रोपनीमा मात्रै फलफूल खेती गरेर मन नमानेपछि विस्तारै जग्गा थप गर्दै लगेको सुनाए । पछि थप गरेको जग्गा ८० हजारदेखि तीन लाख रुपैयाँ प्रतिरोपनीसम्मका दरले खरिद गरेको बताउँदै उनले फलफूल खेतीबाट सन्तुष्ट भएको बताए । ‘फलफूल खेतीबाट निकै सन्तुष्ट छु, अब मेरो फलफूल खेती यहाँभन्दा विस्तार गर्दिनँ’, उनले भने, ‘फलफूल खेतीले मेरो उमेर १० वर्ष बढाएको छ जस्तो लाग्छ ।’ गाउँमा पानीको समस्या भएका कारण रेग्मीले पाँच सय मिटर तल खोलाबाट लिफ्टिङ गरेर माथी पानी तानेका छन् । ‘जेनेरेटरबाट बिजुली निकाली

पम्पबाट लिफ्टिङ गरेर पानी तानेर थोपा सिँचाइ गरेको छु’, उनले भने, ‘लिफ्टिङ गरेर माथी तानेको पानी जम्मा गर्न एक लाख २५ हजार लिटरको ट्याङ्की निर्माण गरेको छु ।’ सबै ठाउँमा पानी पुग्ने गरी ब्लक निर्माण गरेर थोपा सिँचाइमार्फत फलफूलका बोटबिरुवा सिँचाइ गर्दै आएको उनको भनाइ छ । रेग्मीले फलफूल खेती सुरु गरेपछि सरकारी निकायबाट अनुदानसमेत पाएका छन् । उनलाई सुन्तला जोनबाट लिफ्टिङका लागि चार लाख १५ हजार रुपैयाँ प्राप्त भएको बताए । त्यस्तै सुन्तला जोनबाटै लिफ्टिङ गरेको पानी जम्मा गर्नका लागि ट्याङ्की निर्माण गर्न दुई लाख रुपैयाँ अनुदान पाएको उनले बताए । कृषि ज्ञान केन्द्र तनहुँ (नवलपुरमा कृषि ज्ञान केन्द्र स्थापना भएको थिएन) बाट १३ रोपनीमा थोपा सिँचाइका लागि ५० प्रतिशत अनुदानमा दुई लाख ५० हजार रुपैयाँ पाएको बताए । जग्गा विस्तारपछि बाँकी जमिनमा सिँचाइ गर्न थोपा सिँचाइका लागि सुन्तला जोनबाट ८५ प्रतिशत अनुदान पाएको उनको भनाइ छ । फलफूलका बिरुवामा ५० प्रतिशत अनुदान, औषधि छर्ने ट्याङ्की तथा औजारमा ५० प्रतिशत अनुदान पाएको रेग्मीले बताए ।

आलुखेती: निर्वाहमुखीबाट व्यावसायिकतातर्फ

रासस

गण्डकी ।

झण्डै साढे तीन दशक अघिसम्म हिमाली क्षेत्रमा लगाइने आलुखेती अहिले पहाडी क्षेत्रमा व्यावसायिक रुप लिँदै गएको छ । २०४५÷४६ सालतिर मुस्ताङको लेतेबाट ल्याइएको वर्ष सेतो आलु र कास्कीको घान्द्रुक र छोभ्रोङबाट ल्याइएको रातो डल्ले आलुको बीउबाट कास्कीको हेम्जामा खेती सुरु गरिएकामा पछिल्ला वर्षमा जिल्लाका विभिन्न क्षेत्रमा विस्तार भएको हो । सुरुमा हेम्जामा व्यवसायिक आलुखेती थालिएकामा पछिल्लो दशक महेन्द्रगुफा, अर्मला, कुडहर हुँदै लेखनाथ क्षेत्रका गगनगौँडा, मालमूल, बेलबुटे, राजाचौतारा, बागमारालगायत स्थानमा विस्तार भएको हो । पोखरा महानगरपालिका–३२ को तल्लो गगनगौँडा, बेलबुटे, मालमूलका साथै यी स्थानसँग सिमा जोडिएको तनहुँको कुस्तागण्डकी नगरपालिका–१ सेराबँसीलगायत स्थानमा आलु खेतीतर्फ आकर्षण बढ्दै गएको किसान बताउँछन् ।

स्थानीयवासीका अनुसार २०४५÷४६ सालदेखि हेम्जामा केही मातामा आलुखेती विस्तार भई २०५४÷५५ सालयता क्षेत्रीय कृषि अनुसन्धान केन्द्र लुम्बिने बाह्र अनुसन्धान स्थल स्थापना गरेपछि यो ठाउँ आलुखेतीका लागि प्रसिद्ध बन्दै गएको हो । हेम्जामा आलुखेतीको बढ्दो विस्तारसँगै यसको विशिष्टिकृत पहिचानमा सहयोग पुर्‍याउने लक्ष्यका साथ एक दशकयता उक्त स्थानमा बर्सेनी आलु महोत्सवसमेत गर्दै आइएको छ । ‘सुन्दर ठाउँ हेम्जा जाउँ, आलुका स्वादिष्ट परिकार खाउ, आलु एक परिकार अनेक’ भन्ने मूल नाराका साथ गर्दै आइएको महोत्सव यहाँको विशिष्ट पहिचान बनेको छ । विसं २०६६ फागुनमा पहिलो पटक एक दिवसीय ‘प्रथम आलु महोत्सव’ गरिएयता लगातार महोत्सव गरिँदै

आइएको हेम्जा हाइटेकका सञ्चालक रामचन्द्र लिपाठीले जानकारी दिए । आलु खेतीको विस्तार हुँदै जाँदा नार्कअन्तर्गत क्षेत्रीय कृषि अनुसन्धान केन्द्र लुम्बिने यस गाउँलाई औपचारिक रूपमा नै आलु गाउँका रूपमा परिचित गराएको थियो । उनका अनुसार पछिल्लो समयमा यहाँका अधिकांश किसान आलुखेतीतर्फ आकर्षित बनेका छन् । आलुमा पहिचान नै बनाएको हेम्जामा खानेसँगै बीउ आलुको लागि पनि किसान आकर्षित बन्दै गएका लिपाठीले बताए । हेम्जा हाइटेकमार्फत बीउ उत्पादन थालिएको बताउँदै उनले अधिल्लो वर्ष पाँच हजार किलो बीउ उत्पादन गरिएको जानकारी दिए । यस वर्ष १० हजार किलो बीउ उत्पादन गर्ने गरी करिब १६ रोेपनी क्षेत्रफलमा आलु लगाइएको उनको भनाइ थियो । उत्पादित बीउ महानगरपालिकाले जिम्मा लिएर किसानलाई ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण गरिरहेको छ । पछिल्ला समयमा लेखनाथ क्षेत्रमा आलु खेतीतर्फ किसान आकर्षित बन्दै गएको ढलेफिपल ताजा तरकारी किसान समूह पोखरा–२६ का अध्यक्ष धर्मदत्त पौडेलले बताए ।

समूहमार्फत पाँच वर्षयता आलुको बीउ उत्पादन गरिरहेको भन्दै उनले अधिल्लो वर्ष १३ हजार किलो बीउ उत्पादन गरिएको जानकारी दिए । ‘समूहमा ३२ किसान आवद्ध भए पनि आलुको बीउ उत्पादनमा छ जना लागेका छौं, पौडेलले भने, ‘हाल एमएस ४२ जातको आलु लगाइएको छ । यसवर्ष थप ३० रोपनी क्षेत्रफलमा प्रशोधनयोग्य जनकदेव जातको आलुको खेती पनि थालेका छौंे ।’ समूहगत रूपमा महेन्द्र गुफा किसान समूहले पनि आलुको बीउ उत्पादन गरिरहेको छ । समूहले पाँच रोपनी क्षेत्रफलमा आलुखेती गरेकामा गतवर्ष दुई हजार एक सय किलो बीउ उत्पादन गरेको समूहका पूर्व अध्यक्ष निर्मला बस्नेतले बताइन् । उनका अनुसार गतवर्ष बीउ बिक्रीबाट मात्रै समूहले एक लाख २७ हजार रुपैयाँ आम्दानी गरेको थियो । व्यावसायिक आलुखेतीमा सर्वसाधारणको आकर्षण बढेसँगै पोखरा महानगरले यसको व्यावसायिक खेतीमा जोड दिँदै आएको महानगरका कृषि महाशाखा प्रमुख मनोहर कडरियाले बताए । उनका अनुसार जिल्लामा एमएस ४२, कुफ्रज्योति, खुमललक्ष्मी, जनकदेव, खुमल सेतो

र डेजिरे जातका आलु लगाउने गरिएको छ । पछिल्ला वर्षमा एमएस ४२ जातको आलु अत्याधिक लगाउन थालिएको उनको भनाइ थियो । कास्कीका हेम्जालगायत स्थानमा आलुको उत्पादकत्वप्रति हेक्टर १८ देखि २० टनसम्म हुने गरेको कडरियाले जानकारी दिए । उनले हेम्जामा लगभग चार सयदेखि चार सय २५ हेक्टर क्षेत्रफलमा खेती गरिएको भन्दै आलु उत्पादनबाट मात्रै वार्षिक २० देखि २१ करोड रुपैयाँसम्मको कारोबार हुने गरेको जानकारी दिए । कृषि महाशाखा प्रमुख कडरियाका अनुसार नेपालमा वार्षिक एक लाख ९५ हजार दुई सय ६८ हेक्टर क्षेत्रफलमा लगाइएको आलुको उत्पादन २७ लाख ३० हजार दुई सय ९४ मेट्रिक टन हुने गरेको छ । उनका अनुसार प्रतिहेक्टर उत्पादकत्व १२.४ मेट्रिक टन रहेको छ । पोखरा महानगरले आलु खेती विस्तारमा जोड दिँदै बीउमा ५० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराएको कडरियाले जानकारी दिए । आलुको बीउ प्रतिकिलो ७० रुपैयाँ कायम गरी महानगरपालिकाले ५० प्रतिशत अनुदानमा उपलब्ध गराउँदै आएको उनले बताए ।

लोसपा धनुषा गठन र कार्यविभाजन

मधेशदृष्टि जनकपुरधाम । लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (लोसपा) नेपाल धनुषाको जिल्ला कार्यसमितिमा कार्यविभाजन भएको छ । पार्टीको अन्तरिम विधानअनुसार जिल्ला समिति धनुषा निम्न अनुसार गठन र पदाधिकारीको कार्यविभाजन भएको हो । पार्टीमा शम्भुनाथ झा ‘निर्दोषी’, झपसी मण्डल र उपेन्द्र चोरवार यादव उपाध्यक्ष भएका छन् । यस्तै, सचिवमा राज कुमार साह ‘राजु’, विन्दु किशोर साह ‘किशोर’ चयन भएका छन् भने सहसचिवमा लक्ष्मण प्रसाद यादव, राम नारायण साह र राज कुमार चौधरी छन् । कोषाध्यक्षमा आशा यादव, प्रवक्तृमा

सन्तोष सरबरियाले जिम्मेवारी पाएका छन् । सदस्यहरूमा ईन्दु सिंह, जगदिश रविदास, देव नारायण महतो, ईस्लाम कवाडी, पुजन मौवार, उदय कुमार सिंह, बसन्त ठाकुर, गंगाबति देवी राउत रहेका छन् । यस्तै, सदस्यहरूमा प्रदिप कुमार चौधरी, राम सेवक महतो, शेखर ठाकुर, अरविन्द कुमार झा, सन्तोष साह, राम अशिष पजियार, ज्योति साह, रेणु यादव, चन्द्रेश्वर साह, रामचन्द्र साह, राम सेवक मण्डल, विमलेश मिश्र, विनोद साह, सिताराम ठाकुर बरही, ताहिर मियाँ, कैलाश साह, रामचन्द्र यादव, प्रमिला मण्डल, राज कुमारी साह, सिता देवी पुर्बे, ललन यादवलगायतका चयन भएका छन् ।

नेपाली क्रिकेटलाई सहयोग हुन्छः उपमुख्यमन्त्री

मधेशदृष्टि जनकपुरधाम । भारत, महाराष्ट्र प्रदेशका उपमुख्यमन्त्री देवेन्द्र फडणवीसले नेपाली क्रिकेटको विकासमा आवश्यक सहयोग गर्न तयार रहेको बताएका छन् । स्वतन्त्र युवा प्रजातान्त्रिक संघको संयोजनमा भारत भ्रमणमा रहेका नेपाली पलकारको प्रतिनिधि मण्डलसँगको भेटमा उनले नेपाली क्रिकेटरलाई मुम्बईमा प्रशिक्षण,

व्यावसायिक क्रिकेटमा अक्सर दिन सकिने बताए । ‘नेपाल क्रिकेट संघ (क्यान)ले उपयुक्त प्रस्ताव ल्याए क्रिकेटमा दुईपक्षीय प्रतिस्पर्धा गर्न सकिन्छ,’ उनले भने, ‘मुम्बई क्रिकेट बोर्डसँग समन्वय गरेर नेपाली खेलाडीको क्षमता विस्तारमा काम गर्न तयार नै छौं ।’ नेपाली पलकारले छलफलक्रममा नेपाल भारत सम्बन्ध, मुम्बईमा रहेका नेपाली श्रमिकका अवस्था लगायतका विषयमा चासो

राखेका थिए । नेपाली पलकारले उठाएको विषयमा उपमुख्यमन्त्री फडणवीसले सकारात्मक रूपमा लिँदै आफ्नो प्रदेश नेपालका संघ र प्रदेश सरकारसँग सम्बन्ध बनाएर अगाडि बढ्ने तयारीमा रहेको बताए । उनले काठमाडौँ, जनकपुरधाम आउजाउ भइरहेको र शिक्षाक्षेत्रमा दिइने छानवृत्ति वृद्धि गर्ने प्रयाससँगै नेपालसँग सर्वे भावनात्मक सम्बन्ध रहने बताए ।

सटरभाडा वैज्ञानिकरूपमा निर्धारण माग

मधेशदृष्टि जनकपुरधाम । जनकपुरधाम उद्योग वाणिज्य सङ्घले जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका नगरभित्तका व्यवसायी प्रतिष्ठान रहेको सटरको भाडा वैज्ञानिक रूपमा निर्धारण गर्न माग गरेको छ । संघका कार्यबाहक अध्यक्ष मनिष रमण साहको नेतृत्वमा व्यापारीहरूले जनकपुरधामका नगरप्रमुख मनोज कुमार साहलाई बिहीबार ज्ञापन पत्र बुझाउँदै वैज्ञानिक भाडा दर निर्धारणको माग गरे । व्यापारीहरू चौतर्फी मारमा परेका

बेला चर्को घरभाडा र घर धनीले एडभान्स लिने गरेकाले वैज्ञानिक रूपमा भाडा निर्धारण गर्न माग गर्दै ज्ञापन पत्र बुझाइएको कार्यबाहक अध्यक्ष साहले जानकारी दिए । जनकपुरधामको सडक चौडाइ गर्नेक्रममा व्यावसायिक प्रतिष्ठान रहेका घर टुटफुट हुँदा वर्षभर नै व्यवसाय चौपट भएको पनि ज्ञापनपत्रमा उल्लेख छ । ‘कोभिड महामारी, आर्थिक मन्दी र बढेको बैङ्क ब्याज दरले असर परेकाले सम्पूर्ण व्यवसाय र व्यवसायीलाई ठूलो मार परेको

छ,’ संघले बुझाएको ज्ञापनपत्रमा उल्लेख छ । व्यावसायिक प्रतिष्ठानका निम्ति एडभान्सबापत बुझाउनु पर्ने मोटो रकम र चर्को घर भाडाले व्यवसायी आर्थिक मारमा परेकाले नगरभित्तका व्यवसायी प्रतिष्ठान रहेका बजार र सडकको वैज्ञानिक रूपमा भाडा निर्धारण गर्न संघले पहल गरेको हो । जनकपुरधामका कतिपय सटर व्यापारीहरूले आर्थिक मन्दीका कारणले खाली गरेका छन् । चर्को भाडाका कारणले व्यापारीले सटर खाली गरेका हुन् ।

किशोरी घरमै मृत फेला

मधेशदृष्टि जनकपुरधाम । जनकपुरधाम किशोरी घरमै मृत फेला परेकी छन् । जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका वडा नम्बर २३ बिन्धीस्थित घरमा अमरेश सिंहकी १७ वर्षीया छोरी मृत भेटिएकी हुन् । परिवारजनले झुण्डिएको अवस्थामा देखेपछि उनलाई उपचारका लागि प्रादेशिक अस्पताल लैजाँदै गर्दा चिकित्सकले मृत घोषित

गरेको बताइएको छ । यता, छिमेकीहरूले किशोरी झुण्डिने प्रकृतिको नदेखिएको भन्दै हत्याको आशंका गरेका छन् । घटनास्थलको प्रकृतिसमेत शंकास्पद देखिएको भन्दै हत्या गरी झुण्डियाइएको हुन सक्ने शंका गरिएको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालय धनुषाले परिवारजनलाई उरत गर्दै झुण्डिएको अवस्थामा देखेपछि तल झारी उपचारको लागि अस्पताल लैजाने क्रममा मृत्यु जनाएको छ ।

रास्वपाले विधान संशोधन गर्ने

मधेशदृष्टि जनकपुरधाम । राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) ले विधान संशोधन गर्ने भएको छ । केन्द्रीय समिति र संसदीय दलको संयुक्त बैठकले पार्टी विधान संशोधन गर्ने निर्णय गरेको महामन्त्री मुकुल ढकालले जानकारी दिए । विधान संशोधनका लागि

महामन्त्री ढकालको संयोजकत्वमा सात सदस्यीय विधान संशोधन सिफारिस कार्यदल बनाइएको छ । केन्द्रीय सहमहामन्त्री कविन्द्र बुर्लाकोटी, केन्द्रीय सदस्यहरु सोविता गौतम, डा. तोसिमा कार्की, क्रान्तिशिखा घिताल, गणेश कार्की र वरिष्ठ अधिवक्ता नारायण चिमिरे समितिमा सदस्य छन् ।

केन्द्रीय समिति र संसदीय दलको बैठकले सांसद स्वतः केन्द्रीय सदस्य हुने निर्णय गरेको छ । पार्टी विधानमा भने स्वतः केन्द्रीय सदस्य हुने व्यवस्था छैन । पार्टीले गरेका सबै निर्णय विधानबमोजिम हुने गरी विधान संशोधन गरिने महामन्त्री ढकालले जानकारी दिए ।

पाएनन् सर्लाहीका किसानले उखुको भाउ

मधेशदृष्टि जनकपुरधाम । सर्लाहीका उखु उत्पादक किसान उखुको मूल्य निर्धारण नहुँदा सस्तोमा सक्खर उद्योगलाई उखु बेच्न थालेका छन् । उखु मिलले समयमै भुक्तानी नदिएपछि उखु

उत्पादक किसान सस्तो मूल्यमा सक्खर उद्योगलाई उखु बेच्न बाध्य भएका हुन् । जिल्लाका उखु मिलमध्ये हरिवन नगरपालिका–११ स्थित रहेको इन्दुशङ्कर चिनी उद्योगबाहेक अन्नपूर्ण र महालक्ष्मी सुगर मिलले समयमै उखु उत्पादक किसानको भुक्तानी गरेको छैन । यसबाट समस्यामा परेको जिल्लाका उखु उत्पादक किसानले उत्पादन गरेको उखु सस्तोमा सक्खर उद्योगलाई बेच्न थालेका हुन् । चिनी मिल पनि समयमा सञ्चालन नहुने र उखु बेचेको लामो समयसम्म पनि भुक्तानी नपाउने चिन्तामा रहेका जिल्लाका उखु उत्पादक किसान स्थानीय सक्खर उद्योगलाई आफूले उत्पादन गरेको उखु सस्तैमा भए पनि समयमै बेच्दा खाली भएको जमिनमा मुसुरो, गहुँ र धनियाँ लगाउन पाइने भएकाले पनि हतारमा देखिएका छन् । उखु मिलमध्ये हरिवनमा रहेको इन्दुशङ्कर चिनी उद्योग मङ्सिर २२ गतेबाट सञ्चालन गर्ने तयारी भए पनि अन्नपूर्ण र महालक्ष्मी सुगर मिल कहिले सञ्चालन हुन्छन् भन्ने पत्तो छैन । जिल्लाका उखु उत्पादक किसानले समयमै आफ्नो खेत खाली हुँदा अन्य बाली लगाउन पाउने भएकाले पनि सस्तोमा सक्खर उद्योगलाई उखु बेच्न बाध्य भएका मिलगेट उखु उत्पादक समिति सर्लाहीका अध्यक्ष राजकुमार मैनालीले जानकारी दिए । उनका अनुसार सरकारले चालु सिजनको उखुको मूल्य निर्धारण गरेको छैन । उनले चिनी मिल समयमै सञ्चालन नहुने चिन्तामा रहेका जिल्लाका उखु उत्पादक

किसान उखु समयमै बेच्न नपाउने र बेचेको उखुको पनि समयमै भुक्तानी नपाउने चिन्तामा रहेको बताए । नेपाल उखु उत्पादक किसान महासङ्घका अध्यक्ष कपिलमुनी मैनालीले सुगर मिल कहिले सञ्चालनमा आउँछन् र गत वर्ष बेचेको उखुको भुक्तानी कहिले हुन्छ भन्ने दोधारमा रहेका जिल्लाका उखु उत्पादक किसान सस्तैमा भए पनि सक्खर उद्योगलाई उखु बेच्न बाध्य भएका बताए । बरहथवा नगरपालिका–११ का रत्नबहादुर चिमिरेले सस्तोमै सक्खर उद्योगलाई उखु बेच्न बाध्य भएका बताए । नगदे बालीका रूपमा रहेको उखु बेच्ने अन्य कुनै विकल्प नभएकाले सक्खर उद्योगलाई सस्तैमा भए पनि उखु बेच्न थालेको बसबरिया गाउँपालिका–२ का उखु उत्पादक किसान रामविलाश महतोले बताए । सक्खर उद्योग सञ्चालकले पनि सक्खरको मागअनुसार उखुको मूल्य निर्धारण गर्दै आएका छन् । उत्पादित सक्खरको खपत कम भयो भने उखुको मूल्य पनि कम दिने र माग बढेमा सोहीअनुसार मूल्य बढाएर दिने गरिएको बरहथवा–११ का सक्खर उद्योग सञ्चालक शत्रुघन रायले बताए । एघार किन्टल उखु पेल्टा एक किन्टल सक्खर उत्पादन हुने बरहथवा–११ का सक्खर उत्पादक व्यवसायी रायले बताए । उनका अनुसार उत्पादित सक्खरमध्ये कालो सक्खरको पाँच हजार र सेतो सक्खरको पाँच हजार पाँच सयदेखि छ हजार दुई सय रुपैयाँ प्रतिकिन्टल बजार मूल्य छ ।

HANUMANNAGAR KANKALINI MUNICIPALITY

Municipality Executive Office Hanumannagar

Hanumannagar, Saptari

Invitation for Bids

(Date of Publication: 15th Mangsir, 2080)

Contract ID : EGP/NCB/MOHLI-BRIDGE/03-2080/81.

1. **The Municipality Executive Office, Hanumannagar Kankalini** invites online bids for the following Contracts from the duly registered all eligible bidders :

Contract No.	Project Name	Bid Fee (NRs).	Bid Security Amount (NRs.)	Bid Validity Period	Bid Security Period
EGP/NCB/VET/HOS-BUILD/HNGR/02-2080/81.	Construction of Motorable RCC Bridge at Hanumannagar Kankalini Municipality (Sakhuwa) Ward no - 11, Saptari	5,000.00	10,00,000.00	90 Days from the submission of the Bid	120 Days from the submission of the Bid

Descriptions	Last Day	Time	Place to Purchase & Submission	Bank & Account to Deposit	
				Bid Fee	Bid Security
Bid Purchasing Day	2080/09/16	Office Hours	PPMO Website : www.bolpatra.gov.np/egg	RBB, Hanumannagar	RBB, Hanumannagar
Bid Submission Day	2080/09/17	12.00		Account No. : 2230100301010002	Account No. : 2230100303000002
Bid Opening Day	2080/09/17	13.00		(RajaswaKhata)	(Dharauti Khata)

2. For the purpose of bidders who want to submit their bid electronically through PPMO's website <http://www.bolpatra.gov.np/egg>, the bidders may download and submit bid electronically only, the bidder shall be required to deposit the non-refundable fee as specified above in Revenue account as specified and electronic scanned copy (*.pdf format) of the bank deposit voucher shall also be submitted along with the electronic bid files.

3. PPA 2063 & PPR 2064 (including recent amendments) shall govern the matters not covered in this Tender notice.

4. The bidders are requested to visit and assess site conditions before their bidding.

5. Any amendment in this tender notice shall be posted on the notice board of the client's office and E-procurement website.

6. Pre-bid meeting shall be held at **the Municipal Executive Office at 6th Poush 2080(22nd December, 2023) at 15.00.**

7. Bids received after the deadline mentioned above will be rejected.

8. If the last date of purchasing, submission and opening falls on a government holiday then the next working day shall be considered as the last day.

9. The Purchaser reserves the right to accept or reject, wholly or partly any or all the bids without assigning any reason, whatsoever.

Chief Administration Officer

बिहान ५ बजे नै पिडिएफ उपलब्ध

मधेशदृष्टिका प्रिय पाठक, तपाईं इन्टरनेटको पहुँचमा हुनुहुन्छ भने बिहान ५ बजे नै मधेशदृष्टि इन्टरनेटमा पढ्न सक्नुहुनेछ । मधेशदृष्टिको पिडिएफ तपाईंका लागि www.emadsheshdristi.com मा बिहान ५ नबजे उपलब्ध छ ।

